

Magyar Nemzeti Lapok Magyar Nemzeti Ujság

15. évfolyam

Noviszád, 1934 december 15, szombat

293. szám

A francia-német kibontakozás jegyében

A német külügyi sajtófőnök Párizsban — Hitler helyettese januárban hivatalos látogatást tesz a francia fővárosban — A francia-olasz tárgyalások is kedvezően haladnak

Párisból jelentik: Laval külügyminiszter csütörtökön fogadta Sir John Clark párisi angol nagykövetet, akivel a legutóbbi genfi eseményekről és a francia-olasz közlekedés politikájáról tárgyalt.

A német külügyi sajtófőnök Párizsban

Párisból jelentik: A Matin berlini jelentése szerint

Aschmann titkos tanácsos, a német külügyminisztérium sajtófőnöke dél után Berlinből Párisba utazott.

A titkos tanácsos utazásának céljára és természetére nézve semmi értesülés nincs — teszi hozzá a lap —, de valószínű, hogy

ez az utazás szoros kapcsolatban áll Ribbentrop és Lersner báró legutóbbi párisi látogatásával.

Ma, amikor egész Európa feszült figyelemmel kíséri a francia-német közlekedés lehetőségeinek kialakulását, Aschmann párisi látogatásának nagy jelentőséget kell tulajdonítani.

Az Echo de Paris értesülése szerint

Hess Rudolfnak, Hitler helyettesének januárba tervezett párisi látogatása nem magánjellegű lesz,

hanem hivatalos megbízással fog Párisba utazni.

A francia-olasz tárgyalások

Londonból jelentik: A News Chronicle írja:

A jugoszláv-magyar vita genfi elintézése nagyban megjavította egy messzemenő francia-olasz megegyezés kilátásait.

A hivatalos körök kijelentik, hogy a megbeszélések biztató módon haladnak, noha a haditengerészeti kérdést pillanatnyilag még kikapcsolták.

Párisból jelentik: Beavatott körökben hirtelen jár, hogy

a francia-olasz tárgyalások rendkívül kedvezően haladnak.

Ennek ellenére szüksége mutatkozik annak, hogy Laval látogatását elhalasszák. A francia külügyminiszter vagy közvetlenül a saarvidéki népszavazás előtt vagy — ami valószínűbb — röviddel a népszavazás után utazik Rómába.

A francia-olasz diplomáciai tárgyalások során már majdnem teljesen tisztázták a lybiai kérdést.

Hírszerint Franciaország messzemenő engedményeket tett Olaszországnak, nem teljesítheti azonban Olaszországnak azt a tervét, hogy szabad utat kapjon a Csad tó felé.

A középeurópai problémák tekintetében szintén messzemenő közlekedés jött létre. Megoldatlan még a keleti paktum kérdése, amelyről azonban szintén folynak tárgyalások Varsóval és Berlinnel.

A hatvanéves Jules Romain az aggasztások ellen

Párisból jelentik: Jules Romain a világhírű író a Petit Journalban érdekes nyilatkozatot tett a francia-német közlekedésről. Nem szabad elutasítanunk a felénk nyújtott kezét — mondotta. Barthou veszélyes m. a. szereket alkalmazott. Ez a fürge agg szemfényvesztő gyorsasággal tornyosította fel Európa egén a villámterhes felhőket. Franciaországban ma már a fiatalok kezében van a vezetés. Ha a vezetést továbbra is az aggokra bízjuk volna, az megnehezítette volna a tárgyalásokat. Az aggasztások megsontosodott előítéleteik és politikai elméleteik kedvéért ma is hajlandók volnának felfordítani a világot.

Jules Romain kijelentette ezután, hogy határozottan híve a francia-német tárgyalásoknak. A félhivatalos megbízottak szerepe fontosabb, mint azt általában hiszik, — mondotta.

Végül helytelenítette azt a felfogást, hogy a fegyverkezésekre vonatkozóan csak Németország Genfbe való visszatérése után lehessen tárgyalni Páris és Berlin között.

Diplomáciai sértetlenséget élveznek a saarvidéki megszálló csapatok

A nemzetközi megszállás költségeit Franciaország és Németország egyenlő arányban viselik

Párisból jelentik: Az angol hadvezetőség megtette az első intézkedéseket a Saarvidékre küldendő angol csapatok átszállítására. Csütörtökön

Calaisba érkezett az első angol katonai különítmény,

amellyel Craig alezredes vezetése alatt tiszti bizottság is jött, hogy a partraszállítást előkészítse. Csütörtökön 1800 tonna hadianyag érkezett Calaisba. Pénteken érkezett meg Braine tábornok, az angol csapatok parancsnoka, aki nyomban továbbutazott Párisba.

Sir John Clark párisi angol nagykövet csütörtökön Laval külügyminiszternél tett látogatása alkalmából az angol csapatok partraszállításáról is tárgyalt.

A Paris Soir genfi jelentése szerint a Népszövetség illetékes szervei rövidesen befejezik a nemzetközi megszállócsapatok megszervezésére és szabályzatára vonatkozó intézkedések kidolgozását.

A megszállócsapatok valamilyen fajta diplomáciai sértetlenséget fognak élvezni és mentesítik őket a helyi igazságügyi hatóságok illetékesége alól.

Katonai vétségek esetében az illető államok katonai fegyelmi intézkedéseit fogják velük szemben alkalmazni. A polgári lakossággal szemben felmerült ellentétek esetében a St. Louisban működő nemzetközi bíróság lesz illetékes.

A saarvidéki kormányának jogában lesz a nemzetközi megszállócsapatok részére köz és magánépületeket rekvirálni.

A szállítás és elszállásolás költségeit, valamint mindennemű más kiadást Franciaország és Németország között egyenlő arányban osztják fel.

A rendfenntartás céljából a Saarvidékre rendelt fegyveres erő olasz része: egy gránátos ezred, két gyalogos zászlóalj és egy zászlóalj carabinieri Prasca tábornok vezetése alatt elindult Saarbrückenbe.

Kannibálok alkonya

Uj-Guinea és néhány szomszédos sziget lakói pápuák, akiknek a következő, etnográfiai elkönyvelt sajátosságai vannak: sötétbarna testszín, fekete göndör haj, széles lapos orr, kiálló állkapocs és duzzadt ajkak. Ami az étvágyukat illeti, arról nevezetesebb, hogy kedvencei a vad emberhús szerencsére azonban ez a szenvedélyük kihalóban van. Területüknek csak egyes elhagyott vidékein húzódnak meg vad törzsek, amelyek az emberhús élvezetéhez, mint ősi hagyományhoz konokul ragaszkodnak. Ezeknek a kiirtását tűzte ki céljául a pápuák kormányja. A nemzetközi hírszolgálat szárnyain a szélrózsa minden irányában szétröpent jelentés szerint valóságos rendőrhadjáratot fognak indítani a Gailaba viz völgyében tanyázó vad törzsek ellen, hogy a kanibalizmust végleg kipusztítsák.

Nemes célkitűzés, méltó a kultúra élvonalában haladó angol néphez, amelynek egésze alatt indul meg a munka az emberevők ellen. A régi példabeszéd szerint ember az embernek farkas. Nincs az embernek kegyetlenebb ellene, mint maga az ember. A puszták vadja pillanatok alatt végez az emberrel, míg a művelődés finomító eljárásain keresztül ember az embertársait lassu kinzással gyilkolja. Az a gondolat azonban, hogy az ember az embertársát eszi a legvérengzőbb emberi természetet is iszonyattal tölti el. A szadizmus csuespontjait emlegetik a tizenhatodik századnak azt a szörnyű emlékét, amely szerint Szapolya János Dózsa Györgyöt meztelenül tüzes trónra láncoztatta, fejébe tüzes koronát, kezébe izzó kormánypalcát nyomtatott és elrendelte, hogy a többi kitéhezett fogoly harapófogóval csipkedjen a parasztlevelet husából s a kiszaggatott darabokat egye meg. A mi fogalmaink szerint az emberevés kiűlésik az emberi bűnök egyébként igen széles skáláján és éppen ezért fölülte rokonszenves az a terv, hogy maguk a pápuák fognak egy eszermindenkorra leszámolni a közöttük még lappangó kannibál törzsekkel.

El lehet képzelni, hogy a pápuáknak ez a tisztító munkája nem fog simán menni, mert a vad törzsek nyilvánvalóan fanatikus megátalkodottsággal fognak harcolni a fajtisztaságukat őrző évezredek hagyomány védelmében. Amilyen szent nekünk a cél, hogy a civilizáció szégyenének, az emberevésnek írmagja is kivesszen, olyan magasztosnak érezhetik a kannibálok azt a kötelességüket, amely ellentétben áll az új idők zászlóvivőivel szemben. Az újítás, függetlenül programja erkölcsi tartalmától, mindig bizalmatlanságot és aggodalmat kelt a régi rendet féltő konzervatívizmusból. A kannibál számára az emberevés tilalom vak merő reform, amely egy népet ki akar forogni eredeti mivoltából. Az emberevő harca az őt megsemmisíteni akaró kultúrával ugyanazokból a pszichikai forrásokból táplálkozik, mint egy pogány nép szembehegyezkedése a kereszténységgel, amelyben nem a szeretet vallását, hanem idegen erkölcsök hódító lendületét látja.

Valószínű, hogy a pápuákat polgáriáborúja fogja rántani eltökéltségük a kanibalizmus elfojtására. Bizonyos azonban, hogy nem fognak megállni féluton, mert a hátuk mögött vannak az angolok, akiket az emberevés üldözésén kívül a Gvilalz környékén húzódozó arany-, ezüst- és réztelepek kiaknázását csak az a körülmény hátráltatja, hogy arrafelé emberevők veszélyeztetik a közbiztonságot, akkor a kannibálok sorsa meg van pecsételve. Az angol gyarmatosítás története számtalan példával illusztrálja, hogy a kultúra, az emberszeretet terjesztése különösen ott feltartóztatlan, ahol belesik valamely nyomatókos üzleti érdek szférájába.

MENTOR.

—o—

A SZÁRAZ ÉS ZSIROS

SOA

NARANCSKRÉM

táplálja, tisztítja és megóvjá arc bőrét. Doboza 3, 6, 10 és 15 Din.

Noviszád város felmondja a dunai rakpart építése ügyében kötött szerződését

A közlekedésügyi miniszter rendeletére mondja fel a város a szerződést a Tunner és Wagner cégnek

Noviszád város tanácsa tegnap délután öt órai kezdettel közgyűlést tartott dr. Borota Braniszláv városi elnök elnöklése mellett. A közgyűlés tárgysorozatának első pontja a városi előjáróság javaslata volt a dunai vámraktár előtti partfal építése ügyében megkötött szerződés felmondása ügyében. A Reggeli Újság már a múlt héten megírta, hogy a közlekedésügyi miniszterium utasította a városi előjáróságot, hogy a partfal építése ügyében a Tunner és Wagner céggel kötött szerződést mondja fel, mert az árlejtésen három millió dinárért vállalta a cég a partfal kiépítését, a pénzügy miniszterium azonban nem folyósíthat ennyi pénzt erre a célra. A város eleinte nem akarta a szerződést felmondani, mert a Tunner és Wagner cég ebben az esetben kártérítési pert indítana a város ellen. A közlekedésügyi miniszter azonban a városi elnököt tette felelőssé, ha a szerződés fel nem bontása következtében valami kár érné a várost. A közlekedésügyi miniszter erélyes közbelépése folytán határozta el magát a városi előjáróság arra, hogy a tanács közgyűlésének javasolni fogja a szerződés felmondását.

A közlekedésügyi miniszterium már meg is kezdte a vámraktár előtti partrészt feltöltését és így a partfalat nem is lehetne megépíteni. Most már csak az az a kérdés, hogy milyen következményei lesznek a szerződésfelmondásának. A Tunner és Wagner cég feltétlenül kártérítési pert indít, az elmaradt haszonért. A városnak ebben a megindítandó kártérítési perben az a felfogása, hogy a kártérítést azoknak kell megfizetniük, akik felelősek azért, hogy a partfal építése többé kerül, mint eleinte terveztek. A kártérítési per megindítása után természetesen ezt a kérdést is tisztázni kell. A város minden valószínűség szerint előlegezni fogja azt az összeget, amennyit a Tunner és Wagner cég kártérítés címén követel. A kártérítési összeg nagyságát még nem állapították meg és az erre vonatkozó tárgyalások rövidesen megindulnak.

Ilyen előzmények után terjesztette a városi előjáróság a közgyűlés elé a szerződés felbontására vonatkozó javaslatát.

Dr. Rájics főjegyző ismertette a közgyűlésen a gazdasági és pénzügyi bizottság javaslatát. A közlekedésügyi miniszterium e-

lőször ez év szeptember 21-én szólította fel a várost a szerződés felbontására és amikor a város ezt nem tette meg, november 27-én újabb felszólítást intézett a városhoz ez ügyben. Ezért az előjáróság és a bizottságok azt javasolják a közgyűlésnek, hogy mondja fel a partfal építése ügyében a Tunner és Wagner céggel megkötött szerződést és az esetleges költségeket a városi házipéntár előlegezze.

A javaslathoz dr. Szekulics Milan képviselő szólalt hozzá, aki megállapította, hogy a városnak, a közlekedésügyi miniszterium rendeletére kellett a szerződést felbontani. A közlekedésügyi miniszterium leiratában az áll, hogy a tervezésnél a város tisztviselői követtek el hibát és ezért kell a szerződést felbontani. Dr. Szekulics kifejti, hogy

a város nem prejudikálhat ebben a kérdésben, de nem teheti magáévá azt sem, hogy a hibát városi tisztviselők követtek el.

Feltétlenül szükségesnek tartja, — a mint azt különben a városokról szóló törvény 105. szakasza elő is írja, — hogy az elnök rendelje el a fegyelmi vizsgálatot annak megállapítására, terheli-e felelősség a városi tisztviselőket. A tanács senkit sem gyanúsít, de a törvény értelmében el kell rendelni a fegyelmi vizsgálatot. Ez lesz hivatalosan eldönteni, hogy felelősek-e a városi tisztviselők a szerződés felbontásáért és az ebből eredő kárért. Ha nem felelősek a városi tisztviselők, akkor a város követelheti az összes költségek megtérítését. A városi tanács nem fogadhatja el feltétlenül a közlekedésügyi miniszterium leiratát a felelőség kérdésében. A városnak kell megállapítani, hogy felelősek-e tisztviselői.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt.

A közgyűlés ezután megszavazta a városi építési szabályrendelet megváltoztatására és a város szabályozására vonatkozó szabályrendelet.

Több kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után a közgyűlés este hét órakor véget ért.

Bomba robbant négy bostoni színházban

A robbanások nagy anyagi kárt okoztak

Bostonból jelentik: Négy itteni színházban, amelyek valamennyien a város más-más részén vannak, szerdán

csaknem egyidőben robbanás történt.

A robbanás okozta kár igen jelentős. A robbanás okát még nem tudták megállapítani. A rendőrség feltevése szerint

időre beállított pokolgépet helyeztek el az épületekben.

Maniu kilép a román parasztpártból, ha a párt nem fogadja el programját

MANIU GYULA

Bukarestből jelentik: A román belpolitikai helyzet rendkívül feszült. Maniu levelet intézett Mihalekhez, a parasztpárt elnökéhez, akit felkért, hogy a levélhez csatolt emlékiratot olvassa fel a nemzeti parasztpárt központi választmányának szombati ülésén. Amennyiben

a párt nem hajlandó elfogadni az emlékiratban kifejtett programot, úgy ő — Maniu — kénytelen lesz kilépni a pártból

és külön akciót indítani programja megvalósítása érdekében.

A budapesti Nemzeti Kaszinó kizárja tagjai sorából Gerliczy Félix bárót

Budapestről jelentik: Az Est értesülése szerint a Nemzeti Kaszinó

törölte tagjai sorából báró Gerliczy Félixet,

akí ellen vagyonának Lichtensteinbe való kicsempészése miatt eljárás indult. Ezenkívül az is okot szolgáltatott az eltávolításra, hogy nemrég a bécsi hatóságok erköljestelen üzelmek miatt eljárást indítottak a báró ellen. A bécsi botrány után maga Gerliczy báró közölte a kaszinó vezetőségével, hogy kilép a kaszinóból, de ezt nem fogadták el, hanem törölték a tagok sorából.

Szombor város pénzügyi bizottsága elkészítette az 1935. évi költségvetés javaslatát

Az 1935. évi költségvetési javaslat elkészült. A költségvetésben különböző közmunkák, mint utcajavítások, kövezések stb. vannak előirányozva. Itt szerepel a sikarai utnak a katonai lövöldéig való kikövezése is, erre az utszakaszra már egyszer kiírták az árlejtést, amely azonban nem járt kellő eredménnyel s így a kövezésre új árlejtést írtak ki, amelyet december 22-én tartanak meg.

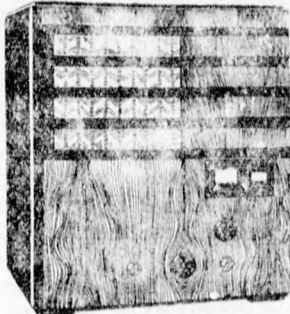
Tekintettel arra, hogy a szombori földmunkások a hó aratás és a jó gabonatermés következtében az év legnagyobb részét munkában töltötték, a kórházépítés pedig a napszámosoknak és egyéb munkásoknak adott munkát és így keresetet

az 1935. évi költségvetésben nem irányoztak elő szükségmuokák és népkonyhák részére pénzüsszeget.

Igy a népkonyhát a város ezidén nem is állít fel. Ha a nyomor igen nagy lenne, úgy inkább szükség munkával fogja segíteni a munkanélkülieket.

Nehezére esik Önnnek

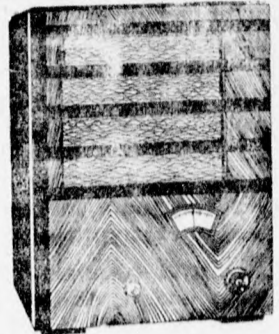
megválni az ismerős és kedves környezetétől, ha más helyre kell költözködni. Ehhez azonban hamarosan és könnyen hozzászokik, ha univerzális rádiókészüléke van, mindenféle áramra, amely összeköti Öt az egész világgal és barátaival. Hogy ne legyen kitéve az új készülék beszerzésével járó költségeknek, vegye meg mindjárt a mi

SUPER 403

vagy kétsóvú

SUPER 203

készülékeinket, rövid közép és hosszú hullámokra fadingsúlyozóval, zajtalan szabályozóval mindenféle áramra valamint kétsóvú 203-as készülékeinket.

ORION RADIO kapható kedvező fizetési feltételek mellett
JUGO-ELEKTRO elektrotechnikai és rádiószaküzletében **NOVISZAD**
Kralja Aleksandra ulica 6. Telefonszám: 24-22

„Artur bácsi“ akinek legtöbb rokona van a világon

A leszerelési konferencia elnöke a legnépszerűbb ember Genfben

HENDERSON

Londonból írják: Hendersont, a leszerelési konferencia elnökét jóformán senki sem szőlítja a vezetéknevén. Mindenütt csak „Artur bácsi“, Genfben, a nagy nemzetközi viták színhelyén éppen úgy, mint abban a londoni külvárosban, amelynek munkásságát immár majdnem félszázada képviseli a parlamentben. Most, hogy a Nobel-békedíjat megkapta, ez sem jelent számára valami ünnepest szerartást, hanem egy rendkívül bensőséges családi ünnepet, amelyben Artur bácsinak — néhány millió unokaöccse — szinte örömmel vesz részt. Artur bácsit a legáltalában talán így lehetne jellemezni: egy nagyon jóindulatú medve.

Kissé kolerikus természetű, ugyanis. Gyakran megtörténik, hogy a Népszövetség valamelyik simára borotvált excelienciás urára, annak gondosan felépített beszéde közben egyszerre csak lecsap, mint a héjja: „Stop, Sir, ez nem tartozik a tárgyhoz!“ Azilyen elnöki figyelmeztetéseket főleg akkor gyakorolja szívesen, amikor a szónokok kissé harcias hurokat pengetnek. Ezeket „Artur bácsi“, a világbéke rajongó és menthetetlen szerelmese egyszerűen nem képes eiviselni.

Viszont nagyon harcias tud lenni akkor, ha a párt belső ügyeiről van szó. A munkáspártban a radikális árnyalat vezérszónoka. Radikalizmusa egy kissé arra a nagyon gondos és lelkiismeretes könyvelőre emlékeztet, aki nem ismer megalkuvást, mert a megalkuvás egyben rendtelenséget jelent. Ehelyett mindig a sima, egyszerű és világos dolgokat szereti. Régi bajtársával Macdo-

nalddal akkor szakított, amikor ez a kormányon levő művész és filozófus egy szép napon a pártszempontokat egyszerűen kidobta a hátizsákjából. Ez már kissé sok volt Artur bácsinak, aki egész életében becsületos hűséggel hordozta ezt a terhet és eszé ágában sincs élete alkonyán könnyíteni a helyzetén.

A hetven éves Henderson egyébként újra makkegészséges. De még betegsége se akadályozta meg abban, hogy kötelességeit pontosan el ne végezze. A legsúlyosabb krízis alatt is rendületlenül elnökölt a leszerelési konferencia ülésein. Élénk piros arca sovány és beesett volt és egész Genfet jobban érdekelte akkor az elnök egészségi állapota, mint az összes deklarációk együttevége. A pótolhatatlan emberért való ez az aggodás nem új dolog Genfben. Steresemannért nemesak a németek agódtak és Briandért nemesak a franciák, hanem egész Európa. Henderson egészségi állapota pedig meg a teremszolgákat és hotelportásokat is izgalomban tartja, akiknek az összes államférfiak között Artur bácsi az elvitathatatlán kedvence. Nem azért, mintha ez a puritán angol államférfi adná a legnagyobb borralvalókat, sőt. Azt mondják, hogy a munkáspárt vezére ebben a tekintetben kissé túlságosan nyárspolgáris.

Ami pedig Artur bácsi öltözködését illeti, az — enyhén szólva, — több mint nyárspolgáris. A londoni szabók emiatt egy ízben komoly ultimátumot intéztek hozzá. Henderson akkor külügyminiszter volt és mint ilyen, a világ egyik legtöbbet fotografált államférfia. Külseje viszont egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy a híres angol férfidivatnak reklámot csináljon. Alandóan gyűrött, kopott utruhában járt, este pedig özvívzelőtti frakkot huzott, kerek, szárnyatlan állógallérral és hozzá kopott, sárga cipőket. A londoni szabók végeredményben fontos nemzetgazdasági érdeknek tartották, hogy a külügyminiszter jobban öltözködjék. Artur bácsi végre is hajlott a jó szóra és a legközelebbi diplomáciai vacsorán frakkjához már nem a régi kopott sárga cipőt, hanem vadonatúj — vérvöröset huzott fel.

Bizonyos, hogy a leszerelési konferencia elnöke nem piperkőc, de arany szív és szilárd, tiszta jellem, ami elég ritkaság napjainkban, amikor a „gentleman“ általában csak a frakk és a hozzáillő lakkcipő jellemzi.

A Reggeli Ujság vasárnapja

**Nagy melléklet, érdekfeszítő cikkek,
ujjonnan bővített rádióműsor**

A Reggeli Ujság rendes hírszolgálati és riportanyagán kívül vasárnap terjedelmes és szórakoztató mellékletet nyújtunk az olvasóinknak. Az első cikket Lucia írta. Levelet ír lapunk szerkesztőjéhez. Szellemsen és kedvesen mondja el konfliktusát, amit a háziasszony és az irónő idéz benne elő. Luciát megnyertük lapunk munkatársának és vasárnapi leveleivel minden héten nagy élvezetet nyújt olvasóinknak.

Kristály Istvánnak „A kő megnyílik” című megleghangu, szépen megírt elbeszélését közöljük, amely igazi gyöngyszeme irodalmunknak.

„Szókék előnyben” címmel igen érdekes cikket adunk közre, amelynek szerzője elmondja, hogy a reneszánsz idejében Velencében mennyire behódoltak az olasz asszonyok az akkor még nehézkes eljárású hajfestésnek. Egy-egy borbélyért olyan versengés folyt, hogy gyakori volt a férjek között a párbajozás.

Czakó Tibor „Égi Géza bátyám” cím-

mel tele szívvvel írt emlékezését egy fiatalon elhunyt sportférfiről.

Török Attilának nagyon szép versét közli a Reggeli Ujság melléklete „Borus őszi estefeléken” címmel.

A melléklet egy kimagasló közleménye Baktay Ervin cikke, aki nagyon érdekesen írja meg „Mi tűnt el és mi maradt meg a híres Vadnyugatból?” címen a cowboyok életét és romantikáját. Annál is érdekesebb, ez a cikk, mert személyes megfigyelések alapján íródott.

Ezenkívül nagyon sok más érdekes és szórakoztató cikket hozunk: a londoni esküvőről nagyon érdekes és az angolokat jellemző megfigyelést, „A sorsjegy” címen zamatos elbeszélést, érdekfeszítő leírást arról, hogyan élt és mi volt a felfogása a párisi nőnek 200 év előtt, színes leírást a kairói benszülöttek negyedéről. Végül a mellékletben a Tündérországot, a szokásos rejtélynyrovatunkat, apróságokat a divatvilágból, külön híreket az asszonyoknak és újonnan bővített rádióműsorunkat adjuk.

A cirkuszkirálynő tündöklése és bukása

Egy hóbortos amerikai milliomos lány karrierje
a szülői háztól a börtönig

Newyorkból írják: Pestalozzi szerint a tulságos gyöngédség és nagy engedékenység nagyobb károkat okozhat a gyermeki lélekben, mint az értelmetlen szigorúság. Ez a mondás jut eszünkbe azzal az esettel kapcsolatban, amely most az amerikai közvéleményt foglalkoztatja és amely iskolapéldája a hibás nevelésnek, e nevelés következményeinek és még az elkényeztetett milliomosgyerekek országában is ritkítja párját.

John Hepredsohn, Rio de Janeiro egyik leggazdagabb bankárja nyolc évvel ezelőtt vesztette el feleségét, akivel a legboldogabb házasságban élt. Egyetlen vigasztaló lánya volt az akkor tizenöt éves Estrella. A bankár imádta lányát, akinek a szeméből olvasta ki minden kívánságát. Amikor Estrella tizenhétéves lett, elhatározta, hogy — cirkuszi pályára lép. Jó lovas volt és ezen az úton akart karriert csinálni.

A bankár természetesen nem volt tulságosan elragadtatva romantikus hajlandóságú lányának ettől a szándékától. Megpróbálta, hogy Estrellát kalandos tervéről lebeszélje, gyámoltalanságában mozgósította az összes rokonokat, akikre a lány időnként hallgatott. De az elkényeztetett Estrellát aki megszokta, hogy minden kívánságát rögtön teljesítsék, nem lehetett befolyásolni.

Most történt meg első ízben, hogy az apa határozott nemmel mert felelni lánya kívánságára. Estrella ezen módfelett felháborodott. Gyűlölni kezdte apját és bosszún törte a fejét. Gyűlöletében olyan tervet eszelt ki, amely bármelyik gonosztevőnek is becsületére vált volna.

Levelet írt a rio de janeiro törvény széknek, amelyben azzal vádolta meg atyját, hogy meggyilkolta a feleségét.

A bankárt a feljelentés alapján letartóztatták. Lánya kihallgatásakor elmondotta, hogy anyjától néhányszor hallotta, hogy gyűlölte férjét, aki kétszer is kísérletet tett megölésére.

Ez az eset öt évvel ezelőtt történt. A bankárnak szerencsére sikerült igazolni, hogy felesége természetes halállal hunyt el

és a lánnyal közölték, hogy a jövőben ne emeljen olyan vádakot, amikre nincsenek bizonyítékai. A bankár, ahelyett, hogy hálátlan lányát megbüntette volna és kiutasította volna házából, kibékült vele, sőt még ahhoz is hozzájárult, hogy a műlovarnói pályára lépjen.

Estrella élt is az atyai engedelemmel és először egy külvárosi cirkuszban lépett fel. A közönség azonban nem fogadta nagy tetszéssel. Nem volt sikere. Ekkor az a gondolata támadt, hogy saját maga alapít cirkuszt. Apja ehhez is hozzájárult és

megveitette lánya számára a tönkre ment Avon cirkusz egész berendezését.

Ezzel a cirkusszal Estrella Délamerika számos városában fellépett. Ezek a turnék rokonosága számára valóságos mártíriumot jelentettek. Apját arra kényszerítette, hogy a pénztár mellett álljon és bohócként szerepeljen. Mint clownnak az volt a feladata, hogy mókáival az embereket a cirkusz látogatására bírja. Ily módon Estrellának

egy év alatt sikerült apját annyira tönkrefélni, hogy az ekkor dúsgazdag bankárnak emíje sem maradt.

Estrella két nőrokona és nagybátyja közönséges napszámosmunkát végzett a cirkuszban. A szívtelen lány ezeket a vagyono s embereket is tönkretette, mert értett hozzá, hogy minden hozzátartozóját függő viszonyba hozza önmagával. Csak állataitól nem vont meg semmit. Az állatok mindig a legjobb táplálékot kapták és akkor sem éheztek, amikor Estrella kisasszony az alkalmazottait nem tudta fizetni.

Estrella végül úgy akart segíteni vállalatán, hogy elhatározta, hogy két nőrokonát, valamint nagybátyját sőt apját is megházasítja. Ebben a tekintetben igen nagy ügyességet fejtett ki. Két hölgyrokonának nagy reklámot csinált, szép ruhákat rendelt számukra, szépségszalonokba járatta őket és sikerült is elérnie, hogy a két kérést, akik voltaképpen öbelé sokkal szerelmesebbek vol-

tak, mint menyasszonyaikba, mindket nagy nényét feleségül vette. Apja számára a vállalkozó szemű Estrella egy déligyümölcskereskedő esunya, öreg, de dúsgazdag leányt választotta.

Ettől kezdve Estrella úgy játszott új rokonaival, mint állataival a cirkuszban. Meggyőző ékszóval fényes befektetés ígérete mellett esalta ki a vagyonukat, miközben hamis mérlegeket mutatott be nekik. „A cirkuszom aranybánya” — mondotta, holott a vállalkozás már akkor rég halálra volt ítélve és óriási összegeket nyelt naponta el. Végül az új rokonok vagyonát is teljesen felfémésztette.

Amikor aztán az új rokonoknak teljesen elfogyott a pénzük és Estrella arra akarta őket kényszeríteni, hogy a cirkuszban a legalacsonyabbrendű munkákat végezzék, akkor végre rájöttek, hogy egy csalónak estek áldozatul. Ekkor visszakövetelték a betétjüket és perrel fenyegetőztek. Estrella azonban ekkor sem iiedt meg.

Lovagló ostorral támadt hozzátartozóira, akiket azzal fenyegetett meg, hogy gangster ismerőseivel elraboltatja őket.

Végre rokonai feljelentést tettek ellene, amelynek alapján három hónappal ezelőtt letartóztatták. Nemrég ítékezett felette a rio de janeiro bíróság.

Nincs még egy olyan elvetemült amerikai nő, mint Hepredsohn Estrella, — mondotta az egyik bíró.

A levitézlett cirkuszkirálynőt 4 évi börtönre ítélték és ezzel a különös hölgy játékainak vége szakadt. Estrella az ítéletet nyugodtan fogadta.

A mohi-mohi görlok ...

Tokióból jelentik: A mohi-mohi görlok nem alkotnak táncsoportot, mint például a Tiller-görlok. Japánban a telefon központ hölgyeit nevezik a külföldiek mohi-mohi görloknak. Ha ugyanis valaki Japánban felveszi a telefonkagylót finom női hangon ezt a kéttagú szót hallhatja:

„Mohi-mohi”.

Ez a szó megfelel az európai „halló”-nak és ezért hívják a tokiói telefonközpont hölgyeit mohi-mohi görloknak. A mohi-mohi görlok arról híresek, hogy angyali türelemmel rendelkeznek és nem lehet őket semmivel sem kihozni sodrúkból. Legnagyobb igyekezettel fáradoznak azon, hogy megértsek az európaiakat és a külföldiek az udvariasság megtestülésének tartják a mohi-mohi görloket.

Azt is beszélnek, hogy Tokióban ismeretlen fogalom a téves kapcsolás ebben azonban az európaiak kételkednek.

Ha mégis előfordul, akkor inkább a hívó fél vállalja azt, hogy tévedett, mert nem merik feltételezni, hogy egy mohi-mohi görlo rosszul kapcsoljon. A mohi-mohi hölgyek különben egyenruhában járnak. Az egyenruha átmenet a kimonó és az európai ruházat között. A tokiói telefonközpont különben hatalmas kaszárnyához hasonlít. A japán telefonos hölgyek ott is laknak a központban. A mohi-mohi görloket rengeteg előkészítő kurzusnak vetik alá és annyira megrostálják őket, hogy csak a legkiválóbbak kerülhetnek be a tokiói telefonközpontba.

Az előkészítő tanfolyamok öt évig tartanak.

De ekkor is elbocsájtják őket, ha valami más okból nem felelnek meg.

A tanfolyamok elvégzése után egy évi próbaidő következik és ha ezt sikeresen letöltötte a mohi-mohi görlo, akkor nevezik csak. Ha a mohi-mohi görlo férjhez megy, elveszti állását.

A szuboticaai törvényszék ma tárgyalja a szentai gyilkosság ügyét

Előre megfontolt szándékos emberöléssel vádolják Parti Ferencet

A szuboticaai törvényszék szombat reggel 9 órára tűzte ki a főtárgyalást Parti Ferenc 37 éves szentai földműves ismeretes bűnperében. Parti június 16-án a szentai járásbírósa folyosóján megtámadta és bicskával úgy összeszurkálta különváltan élő feleségét, hogy

a szerencsétlen asszony néhány nap múlva a szuboticaai kórházban behalt sérüléseibe.

A gyilkosságra családi háborúság szolgálta ott okot és az iszákos emberben az robbantotta ki a bosszút, hogy volt felesége ellene vallott egy peres ügyben.

Az államügyészség előre megfontolt szándékos emberöléssel vádolja a hitvesgyilkost. Az ügyet Tatács Alekszandar törvényszéki elnök öttagu nagytanácsa tárgyalja.

Nesztelen léptekkel surrant be a lakásba elég gyakran ingujjra vetkőzve

Vita a kanapéről és az ágyról, a becskerekeli járásbírósa előtt Házasságtörésért elítéltek egy orvost és egy szép fiatal asszonyt

Becskerekről jelentik: Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a becskerekeli járásbírósa dr. Raskov Masa büntetőjársbíró, a büntetőtörvénykönyv azon szakasza alapján, amely a házasságtörést bűncselekménynek minősíti. Ilyen ügyekben ritkán kerül ma rasztaló ítéletre sor, mert a hűtlenséget nehéz bizonyítani, a tegnapi tárgyaláson a bíróság mégis marasztaló ítéletet hozott és az előkelő családi háromszög két tagját fogházbüntetésre ítélte.

Krémer Ádám dr. volt becskerekeli jelenleg sztrávi ügyvéd büntetőfeljelentést tett felesége és dr. Jasznic Milan becskerekeli orvos ellen házasságtörés címén. A vádat dr. Ankics Bózsó képviselte, a védelmet dr. Nesztorov Dragolyub és dr. Lonpun, szki Isza látták el.

A bíróság elsőnek az elsőrendű vádlottat dr. Krémer Ádámot hallgatta ki. A feltűnő szépségű és elragadóan bájos megjelenésű fiatalasszony igaztosságtól kipirultan kijelentette, hogy

nem érzi magát bűnösnek, mert nem volt viszonya dr. Jasznic Milánnal.

Igaz, hogy tanuk előtt azt mondotta, hogy megcsalta az urát, de ezt a kijelentést csak azért tette, mert a tanuk azt mondták, hogy férje a róla szóló rossz hírek miatt nagyon haragszik, de ha őszintén bevallaná, hogy megcsalta, akkor lecsillapodna és megbocsátana. Attól is félt, hogy férje megveri és ezért vállalta magára az alaptalan vádat. Igaz, hogy egy házban laktak dr. Jasznic és az orvos sűrűn fordult meg lakásukban, sőt egyszer éjjel is fenn volt, de Krémerék gyermekét látogatta meg, aki himlőben súlyos betegen feküdt. Férjének azonban sohasem volt kifogása dr. Jasznic társasága ellen. Gyakran megtörtént, hogy hármában sétáltak és ilyenkor férje hátramaradt és kettőben előre engedte őket.

Sőt, amikor férje hadgyakorlatra bevonult, dr. Krémer egyenesen felkérte dr. Jasznicot, hogy szórakoztassa feleségét, kísérje el korzóra, moziba és más szórakozó helyekre.

A bíróság ezután a másodrendű vádlottat hallgatta ki. Dr. Jasznic Milan szintén tagadja a vádat és kijelentette, hogy

sűrűn volt együtt az asszonnyal kirándulásokon és sűrűn mentek el együtt szórakozni, de mindenkor a férj tudtával.

Egy ízben éjjel fél 11 órakor is megfordult dr. Krémerék lakásán, de az akkor volt, amikor a házaspár gyermeke magas lázban himlőben feküdt.

Ezután a tanukat hallgatta ki Raskov bíró. Himmel Valter textilgyévesz, aki ugyanabban a házban lakott, azt vallotta, hogy több ízben látta Jasznic dr.-t felmenni Krémerék lakásába és neki rendkívül gyanus volt a dolog, mert

az orvos mindig nesztelen léptekkel surrant be a lakásba, elég gyakran ingujjra vetkőzve.

A védő itt megjegyzi, hogy nyár lévén, az orvos rövid ujjú nyári ingben látogatott el, amiben nincs semmi kivetni való. A tanu erre azt felelte, hogy

az ing szabását nem figyelte meg.

Az ügy koronatanuja dr. Wahl Richard becskerekeli, most Beogradban praktizáló orvos, elmondja,

hogy jóbarátságban élt Krémerékkel és sűrűn látogatott el hozzájuk. Egy látogatása alkalmával a házaspár éppen civakodott és válást emlegetett. Ő ki akarta békíteni őket.

— Csekélységen csak nem fogtok összeveszni, — mondotta nekik. — Még ha hűtlenség esete forogna fenn, de hiszen ilyesmi nem történt.

Mire Krémer dr. sokatmondóan jegyezte meg: „Részemről nem. Az asszony pedig így szólt:

Azt sem ő, sem más nem tudhatja, hogy én megcsaltam-e őt vagy sem.

Később amikor a házaspár már különváltan élt, a férj megbizásából dr. Wahl Richard, dr. Glanz Józseffel a „Schwaebische Beobachter“ szerkesztőjével Krémerné lakásán járt, hogy az ügyvéd holmiját elszállítsa. Amikor a kanapé elszállítására került a sor, a tanu kijelentette, hogy a kanapét

el sem vinné, a férj helyében, hiszen ki tudja mi történt rajta.

Erre az asszony megjegyezte, hogy vihetik bátran minden az ágyban történt. Az asszony azután bevallotta hogy férjét sohasem szerette, jó formán nem is ismerte, amikor felesége lett és durva bánásmódja miatt, lassan meg is gyűlölte. Közben megismerkedett Jasznic dr.-ral, megszerette és férje távolléte alatt

intim barátságot kötött vele, mert az orvos megígérte, hogy elválása után feleségül veszi.

Wahl dr. szenzációs vallomása után Krémernét szembesítették a tanuval.

Csak a kanapéra tett célzás igaz, jelentette ki az asszonyka igaztalan, de ezt is csak viceből mondtam.

Ezután még dr. Glanz Józsefet hallgatta ki a bíróság, aki megerősítette Wahl dr. állításait, majd az ítéletet hirdették ki.

A bíróság mindkét vádlottat bűnösnek mondta ki házasságtörés vétségében és dr. Jasznicot 20 napi dr. Krémer Ádámot pedig 15 napi fogházbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette.

Nagy szerencséje miatt hamiskártyázással vádoltak egy szuboticaai pincért

A bíróság hazárdjáték miatt elítélte a kocsmáros és a pincért

Osztrogonac Alekszandar 23 éves szuboticaai pincér hamis kártyajáték. Kovacsics Andrija vendéglős pedig tiltott hazárdjáték vádja miatt került tegnap a szuboticaai törvényszék Sztrefanovics tanácsa elé a vádlottak padjára. A vádirat szerint Osztrogonac Kovacsics vendéglőjében ugynevezett huszonegyes játékban

hamis játékkal 2600 dinárt nyert Ilics Milivoj vasutastól, Kovacsics pedig megengedte, hogy vendéglőjében tiltott hazárdjátékot játszanak.

Osztrogonac Alekszandar a tárgyaláson azzal védekezett, hogy a szerencse kedvezett neki, de nem játszott hamisan, amikor Ilicstől a 2600 dinárt elnyerte. A vasutas gyakori vendége volt Kovacsics kocsmájának, ahol ő mint pincér dolgozott, a kérdéses estén azonban szabad napja volt és ezért ült le kártyázni Ilicsrel, aki gyakori kártyapartner volt. Sok esetben Ilics nyert tőle, sőt nem egyszer az egész keresetét elnyerte.

Kovacsics Andrija vendéglős kijelentette, Ilics gyakran kártyázott vendéglőjében, de ő nem figyelte, hogy milyen játékot játszanak.

Végül a pörüljárt vasutast hallgatta ki a bíróság, aki elmondta, hogy háromgyermekes családapa és hogy a vádlott hamis játékkal nyerte el egész havi fizetését, ho-

lott láthatta, hogy ittas állapotban van. Kijelentette, hogy

a veszteségen kívül főként az bosszúsztantotta, hogy Osztrogonac a kártyázás után nagy mulatozást esápot a nyereségből.

A bíróság nem állapította meg, hogy Osztrogonac hamisan játszott volna, de tiltott hazárdjátékért a pincért 600 dinár, a vendéglőst pedig 1200 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Piatnik kártyagyáros nősül

Budapestről jelentik: A magyar főváros társasági életének érdekes eseménye van. Piatnik Rudolf, a Piatnik kártyagyár egyik tulajdonosa, eljegyezte Csáky Sarolta gróf nőt, Csáky Adorján miniszteri osztályfőnök 19 éves leányát. Az eljegyzést Bécsben tartották meg.

RADOJICA TEOFANOVIC
Noviszád, Kralja Petra ulica 15
Allandó raktáron tart legújabb PHILIPS-TIPUSOKAT:
638, 736, 836, 940 és 73.
Rádió javítás is vállal.

Kinevezték a noviszádi városi fegyelmi bíróságot

A fegyelmi bíróság első feladata Boksán Radivoj adóügyi tanácsnok és Kiss Gyula helyettes tanácsnok rehabilitálása

A bíróság már hetekkel ezelőtt beszüntetett minden eljárást Boksán Radivoj adóügyi tanácsnok és helyettese Kiss Gyula ellen úgy, hogy most már semmi akadályja nincsen annak, hogy visszahelyezzék őket hivatalukba. A visszahelyezést azonban csak a fegyelmi bíróság rehabilitáló végzése alapján lehet megtenni. Eddig azonban nem volt fegyelmi bíróság a noviszádi báni hivatalban. Most azután megtörtént a fegyelmi bíróság kinevezése.

A dunai bán elnökké Jovanovics

Milan báni inspektort, helyettesévé Jakovljević Szava járási főnökököt bírókká Bagoli Altonz bányászt tükért és Jovanovics Miodrag rendőrkapitányt helyettesékké dr. Iszakovics Zsika szolgabíró és dr. Vujin Bozsidar rendőrkapitányt nevezte ki.

A város részéről Bkics Vojin és Vidák Sztévan a rendes tagok, Bogdanovics Zsivorad és ing. Weisz Vilmos pedig a helyettes tagok.

Léprecsalták a szuboticaí „Fekete kezét”

Két tekintélyes szuboticaí gyárost akart hatalmas összegekkel megzsarolni a fenyegető levelek írója

A szuboticaí rendőrség esütörtökön este veszedelmes nemzetközi szélhámost tett ártalmatlanná, aki két tekintélyes és dús gazdag szuboticaí gyárost meg akart zsarolni.

Még június közepén levelet kapott Róth Armin szuboticaí kalapgyáros „Szoko” aláírással. Az ismeretlen levélíró

felszólította a kalapgyárost, küldjön neki 200.000 dinárt ezerdinárosokban

és a pénzt helyezze el a Kralja Petra park mellett levő Rudics féle ház ablakában. A levélíró azzal fenyegette meg a gyárost, hogy állítólagos nyersanyagbeszerzéseit és szállításait leleplezi. Ennek idején a gyáros feljelentést tett a rendőrségnek és a rendőrség lesbe is állt, azonban a szélhámos nem jelentkezett.

December 12-én

Róth Armin újabb levelet kapott,

most már „Komité” aláírással. Az ismeretlen zsaroló felszólította Róth Armint, hogy 13-án este 9 órakor

helyezzen el a Zrinyszkí tér 20. számú bódéjának asztalán 150 darab ezerdináros. Hasonló levelet kapott Löventhal Henrik, a Fakó harisnyagyár társtulajdonosa is, akitől az ismeretlen 200.000 dinárt követelt

azzal, hogy az összeget a Vilsonova utca sarkán levő kocsmá bejáratánál helyezze el.

13-án este mindkette mindkét helyen detektívek álltak lesbe. Róth Armin megbízottja egy csomagban ezer dináros bankjegyekhez hasonló papírdarabokat helyezett el a megjelölt helyen és várt. Kilenc órakor megjelent egy jólöltözött ember, körülnézett, majd hirtelen mozdulattal kabátja alá rejtette a csomagot.

A következő pillanatban a detektívek lefogták és bekísérték a rendőrségre. Kiderült, hogy a zsaroló Gyurkovics Mihajlo, 51 éves becskeréki születésű foglalkozás nélküli egyén, akinek egy osztrák utlevél volt a birtokában.

A rendőrség Gyurkovicsot őrizetbe vette és megindította ellene a vizsgálatot.

Borzalmas vonatelgázolás Kiszács és Rumenka között

Ha nagyon siet hazafelé a gazda...

A szekéren ülő földművest ötven méteren magával vonszolta, az egyik lovat halálra gázolta, a kocsit darabokra törte a kétszázharماس szuboticaí gyors mozdonya

Csütörtökön este valamivel nyolc óra előtt borzalmas szerencsétlenség történt a Kiszács és Rumenka közötti sínpáron. A Szubotica felől közeledő 203-as számú gyors mozdonya elkapott egy kocsit, amely a sínpáron vesztegelt. Az esetről azonnal értesítették a noviszádi törvényszéket, ahonnan tegnap bizottság szállt ki a helyszínre. Papricics Milan vizsgálóbíró és Jankovics Sztanoje államügyész a következőket állapították meg.

Ferkó György javakorbéli kiszácsi földműves hazafelé igyekezett kéllovas szekérén. Este volt már és

a gazda nem a rendes úton hajtott, hanem átvágott a szántóföldeken.

Igy ért a sínpárig. Azonban itt sem került a közeli átjáróhoz, hanem a nyílt pályán akart áthaladni a sínpáron. Valahogyan fel is jutott a pályatestre, itt azonban a lovak beleakadtak a sínpár

mellett húzó sorompó drótra és nem tudtak tovább menni. Nem lehet pontosan megállapítani, mi történt később, annyi azonban bizonyos, hogy mikor a hetven kilométeres sebességgel közeledő szuboticaí gyors mozdonya feltűnt, a szekér még mindig nem mozdult a sínpárról. Néhány másodperccel később azután bekövetkezett a megrázó szerencsétlenség.

A mozdony elkapta a szekeret, agyonszította az egyik lovat, pozdörjává törte a kocsit, a bakon ülő szerencsétlen embert pedig mintegy ötven méteren magával vonszolta. Ferkó György szörnyen halt. A kezei borzalmasan összeroncsolták. Fejé ketté tépték, agyveleje kiloccsant.

A bizottság először azon a véleményen volt, hogy valószínűleg azért történt a tragédia, mert a kocsit hajtó gazda ittas volt. Ezt a feltevést tá-

mogatta az a körülmény, hogy nem a rendes úton haladt kocsijával, sőt még a sínpáron sem, hanem a nem messzire lévő átjárótól akart tuljutni.

Ezt a vallomást azonban valószínűtlenné teszi az áldozat öccsének vallomása, aki így adja elő az eseményeket:

— Este fél kilenc lehetett, már nyugtalanodni kezdünk, hogy Gyura nem tér haza, amikor felhangzott a kapu előtt az egyik ló nyerítése. Nagyon megörültünk és azonnal siettünk kaput nyitni. Ekkor azonban legnagyobb ijedelmünkre látnunk kellett, hogy

csak az egyik ló tért haza, gazdája és a kocsi nélkül.

Azonnal sejtettük, hogy valami baj történhetett, de még csak gondolni sem mertünk volna ilyen borzalmas tragédiára. Mikor azonban a sínpárhoz értünk, megdöbbenve láttuk mi történt...

Arra a feltevésre, hogy az áldozat valószínűleg ittas volt, Ferkó öccse kijelentette, hogy bátyja sohasem ivott és egyáltalán nem valószínű, hogy ezuttal ittas lett volna. Sokkal hihetőbbnek tartja, hogy Ferkó György, akinek már előbb kellett volna hazatérnie, nagyon sietett s azért vágott keresztül a szántókon és így került a nyílt pályatestre.

A vizsgálatot tovább folytatják a borzalmas szerencsétlenség részleteinek felderítésére.

Schuschnigg osztrák kancellár megkezdte budapesti tanácskozását

Budapestről jelentik: Schuschnigg osztrák kancellár és báró Waldenegg külügyminiszter esütörtök este Budapestre érkezett, ahol ünnepélyes fogadtatással várták. Este Gömbös magyar miniszterelnök adott vacsorát tiszteletére.

Az osztrák vendégek tegnap délelőtt megkoszorúzták a hősök emlékművét, majd udvariassági látogatásokat tettek.

Az osztrák és magyar államférfiak tegnap egy óra hosszat tanácskoztak a magyar miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel,

majd Horthy Miklós kormányzó fogadta őket kihalgatáson és reggelire is vendégül látta őket. A reggelin a magyar kormány tagjai is résztvettek.

Kötöttárut

harisnyát nagy választékban, legolcsóbb gyári áron kaphat

FARAGO SZTEVAN

speciális kötöttáru és harisnyüzletében
SZUBOTICA — LABOR-PALOTA

Gyermek-skiöltöny

trikó meleg béléssel 85— dinártól

KLEIN EUGEN üzleteiben

Noviszád, Veliki Becskerek, Szenta

HIREK

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kralja Petra uca 30., I. emelet. Telefon 21-37, éjjel 20-58.
Szubotica, Knjaza Mihaila uca 2. Telefon 6-70
Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Élénk déli szél, sokhelyen eső

Európaszerte szelesebb és különösen Déleuropában esősebb lett az időjárás. Olaszországból hevesebb zivatarokat, Portugáliából fellőszakadást jelentenek. A hőmérséklet általában nem változott, a csapadék mennyisége Középeurópában sehol sem haladta meg a 20 millimétert.

A legközelebbi 24 órára élénk déli széllel sok helyen eső várható, helyenként závorszerű eső és köd. A hőmérséklet alig változik.

Vizállás

A Duna Bajáig apad, lejjebb árad, igen alacsony vizállású. Noviszádnál tegnap 166 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapielőtti helyzethez viszonyítva 10 centiméterrel áradt.

Hétfőn nyitva tarthatók az üzletek

A noviszádi kereskedők egyesülete kéri tagjait hogy vasárnap, december 16-án este Boldogult Egyesítő Vitéz I. Alekszandar király születésnapjának előestéjén gyászleppellel és örökzölddel díszítsék fel kirakataikat és világítsák ki.

A kereskedelmi és iparügyi miniszter rendelete következtében december 17-én, hétfőn az üzletek egész napon át nyitva tarthatók.

A szentai katolikus nők a szegényekért. A szentai katolikus jótékony nőegylet választmányi ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a nőegylet tagjai 5 dináros rendkívüli tagdíjat fizetnek. Ezt az összeget a katolikus szegények karácsonyi felszólítására fordítják.

Doktori diplomát szerzett Vilics szubotica városi jegyző. Vilics Szlavica szubotica városi jegyző, a kulturális és szociális osztály tisztviselője a zagrebi egyetemen doktori diplomát nyert.

A has gyakori teltség, a rekesz erősebb feltelődése, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértelődések ellensúlyozhatók.

Közzemlére tették ki az adókövetéseket Noviszádon. A noviszádi városi előjáróság ezután is értesíti a polgárságot, hogy az 1934. évi kereseti és forgalmi adókövetéseket ez év december 14-től december 21-ig közzemlére tették ki a városi adóhivatalban, ahol a hivatalos órák alatt mindenki megtekintheti. Az adókövetési tárgyalások naponta reggel nyolc órakor kezdődnek a noviszádi állami adóhivatal helyiségében. December 27, 28 és 29-én a borbélyok adókövetését tárgyalják.

Pirc sakkmester szimultánversenye a noviszádi sakk-körben. A jugoszláv sakkmesterek fiatal és igen tehetséges mesterét látta vendégül szerda este a noviszádi sakk-kör. Pirc mestert dr. Iljics Radusko, a kör elnöke üdvözölte. A mester este háromnegyed 9-kor a Habag étterem helyiségében 21 táblás szimultánversenyt tartott, melyből tizen-négy táblán nyert, ötöt veszített, két táblán pedig döntetlenül végzett. A verseny 3 és fél órát vett igénybe. Pirc sakkmestert meglepte a noviszádi játékosok erős, s átlagon felüli játéktudásuk. Nyertesek ellene dr. Iljics, Kulzinszki, Römer, Schlesinger és Farikas, döntetlen lett a Schmidt és Mr. Kon játszma. A versenyről s munkatársunknak a mesterrel folytatott beszélgetéséről vasárnapi számunkban számolunk be.

Női felikabát, pullover, tűző, lehérmű, keztyű és harisnya szükségletét FISCHER I. és FIA cégnél Noviszádon szerezzete.

14 hónapra ítélték egy szubotica vendéglőst, mert megverte az adóvégrehajtót

A vádott azzal védekezett, hogy elkeseredésében cselekedett

Szili József 31 éves szubotica vendéglős pénteken délelőtt hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés vádjai miatt került a szubotica törvényszék Sztefanovics tanácsa elé, mert július 14-én

megtámadta, zsebkésével megsebesítette, majd földreterpette és súlyosan összeverte Sinkovics Dezső városi adóvégrehajtót.

aki hivatalos kötelességének teljesítése végett jelent meg nála.

A vádlott a tárgyaláson előadta, hogy alig egy héttel az incidens előtt a városi adó hivatal közvegi boroshordókat és egyéb pincefelszereléseket szállítottak el édesapja kocsmájából, mert nem tudták kifizetni 14 ezer dináros adótartozásukat. Ezután je-

lent meg nála Sinkovics Dezső végrehajtó Miatov Mátyás beesős kíséretében és el akarta szállíttatni az adóraktárba a lefoglalt butorait is. Szóváltásba elegedett a végrehajtóval és elkeseredésében kétszer arculütötte. Szili József tagadta, hogy megszurta vagy földreterpette volna Sinkovicsot.

A bíróság ezután Sinkovics Dezsőt és Miatov Mátyást hallgatta ki, majd orvosi látlet alapján megállapította, hogy Sinkovics orrcsontját zúzták össze.

A bíróság a vádbeszéd után 14 havi börtönrre, továbbá polgári jogainak 2 évi felfüggesztésére és 610 dinár orvosi költség megtérítésére ítélte Szili Józsefet. Az ítélet ellen a vádlott a bűnösség kimondása végett, az államügyész pedig súlyosbításért felelkezett.

Ujságíróknak adta ki magát Szentán egy szarajevói szélhámos. Szentáról jelentik: Vujoševics Novák szentai bűnügyi rendőrkapitány a hozzá beérkezett jelentések alapján letartóztatta Gasics Dragomir fiatalembert, aki noviszádi detektívnek és ujságíróknak adta ki magát és a Stampa című beogradi napilapra gyűjtött előfizetőket. A nyomozás során kiderült, hogy a szarajevói törvényszék család vétsége miatt keresi Gasics Dragomirt, csendőri fedezettel elszállították a szarajevói törvényszék fogházába.

Tegyen próbát egy nyolcad kiló kávéval s győződjék meg kávéim elsőrendű minőségéről. — Gausz Viktor, fűszerkereskedés, Noviszád Haltér.

Elbizott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen előmozdítja, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyeddé teszi.

Női-készítések, férfi-penzárak, iskolatások, not-terek és egyéb bőrárak a legalkalmasabb karácsonyi ajándékok.
Legnagyobb választék és legolcsóbb árak!
A. LAKS specialis bőrárúüzletében
Noviszád, Duna uca 3.

Ellenőrző detektívek. Párisból jelentik: Egy válóperben amely most folyt le a bíróság előtt, érdekes részletek derültek ki egy arisztokrata házasságtöréséről. Az agglény-arisztokrata 70 éves korában ugy beleszeretett egy csinos fiatal lányba, hogy mitsem törődve a korkülönbséggel, feleségül vette. Eleinte a házasság boldog volt és a férfi rokonságának, amely kiskorúsítani akarta az arisztokratát, egyelőre meg kellett elégednie azzal, hogy a fiatalasszonyt megfigyeltesse. Ugy okoskodtak, hogy ha csinos a megfigyelő, egyszer csak majd beleszeret az asszonyka. Ez meg is történt egy idő múlva, sőt a detektív szíve is lánggra lobbant úgyhogy végre egészen elhanyagolta a kötelességét. Ekkor azonban már az arisztokrata gyanakodni kezdett a feleségére és csakhamar egy másik detektív is megfigyelte a feleséget. A két detektív nagyon hamar megértette egymást: a megfigyelést egyikük dél előtt, a másik délután látta el. Ezzel azonban még nem lett vége a dolognak. Az öreg arisztokrata, aki bizalmatlanabb és ravaszabb volt a környezeténél, immár maga vette kezébe a dologat és a hölgy csakhamar olyan helyzetbe jutott, hogy elárulta magát. A válóper — mondani sem kell — bővelkedett mulatságos részletekben.

Olyan gépet sikerült konstruálnunk, amilyent még soha eddig nem hallott. Orion Rádió Művek. Eladja kedvező részletfizetésre is GELB, Futoski put 9.

Akiknek a szív működése rendetlen-ugyszintén az, akinél a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Szívszakorvosok már régen megállapították, hogy a Ferenc József viz szívbillentőhibáknál és szívelzsírosodásnál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat.

Ugyvédi hír. Dr. Nagy Iván noviszádi ügyvéd irodáját Nvegoseva-ucca 2. szám alatt (Vasember-palotában) megnyitotta. Az ügyvédi kamara Dr. Nagy Ivánt kinevezte néhai Dr. Tapavica Gvorgeve irodájának ügygondnokává.

KARÁCSONYRA szép ajándékot vehet **KARDOS** könyv- és papirkereskedésben, Noviszád, Fuinaki ut 13.

Jólsikerült a kátyi körvadászat. Az első kátyi vadászegyesület jólsikerült körvadászatot rendezett csütörtökön. A vadászaton huszonhat vadász vett részt, köztük Lákics Jócó, a vadászszövetség képviselőjében. A vadászaton 126 nyul, 4 fogoly került terítékre. A legjobb eredményt Pejics Radenko érte el, tizennégy nyulat lőtt.

Karácsonyi üdvözlő képeslapok, valamint levélpapírok olcsók és szépek: **Schmoika** könyv- és papirkereskedésében, Trg Oslobođenja 6. (Apolló épület).

Megkezdte működését a szombori szoborbizottság. A szombori szoborbizottság, melynek vezetői dr. Bugarszki Nenad, Mihajlovics Branko és Krisztoforovics Ivan, a napokban megbeszélést tartottak, amelyen az összes szombori jótékony és kulturális egyesületek kiküldöttei is résztvettek. A megbeszélésen szótosztották a gyűjtőleveket az egyesületek kiküldöttei között. Azóta a gyűjtés már javában folyik s remélik, hogy a Szombor városra kiszámított 350.000 dinár hamarosan együtt lesz. Ugyancsak megindult a gyűjtés a szombori járásban, amely fél millió dinárral járul hozzá az Őfelsége Egyesítő Vitéz I. Alekszandar király lovaszobor felállításának költségeihez. A szobor a szombori városháza előtti Szt. György téren nyer majd elhelyezést.

Karácsonyra szép és hasznos ajándékot vegyen hozzátartozójának.
A legjobb szövet-beszerzési forrás:

Kulai posztólerakat, Noviszád
KRALJA ALEKSZANDRA 14

(A Párizsi Nagy Áruház mellett)

Oriási választék, kitűnő minőség, olcsó árak!

Külföldi tüzszeszárlatok

A dinár árfolyama. Budapest 7.80-8.30, Bécs 9.19-9.31, Prága 53.85-54.25, Berlin 5.55-5.59, London 218.

— **Eredményesen munkálkodik a becskerekai Jótékony Nőegylet.** A becskerekai Jótékony Nőegylet 88 gyermeket látott el meleg téli ruhával és cipővel. Az egyesület agilis elnöknője, dr. Várady Imréné további gyűjtőakciót indított még negyven gyermek felöltöztetésére.

— **Ötezer millió évvel ezelőtt...** Londonból jelentik: Dr. Harlow Shapley a harvardi egyetem csillagvizsgálójának igazgatója, az amerikai tudományos akadémiák clevelandi értekezletén tartott előadásában kifejtette, hogy megkezdte az égbolt új térképének elkészítését. Eddigi munkájának egyharmadát fejezte be és 125 ezer új ködfoltot fedezett fel, amelyek mindegyike a mienkhez hasonló világegyetem és mindegyik átlag harmincezer millió csillagból áll. A kaliforniai műegyetem számára készülő ötméteres óriási távcsővel további legalább kétezer millió eddig ismeretlen világegyetemet lehet majd látni. A legnagyobb távcsövek látási távolsága is korlátolt, mert egyes ködfoltok a fény sebességénél gyorsabban távolodnak a Földtől, úgyhogy nem küldenek felénk fénysugarakat és ezért nem láthatók. Világegyetemünk ötezer millió évvel ezelőtt kezdett szétpattanni. Jelenlegi átmérőjét a fény egymillió év alatt utazza be. Bemutatott végül a hallgatóságnak egy „napbombáról”, azaz egy napfoltból kilökött óriási hidrogéngáz tömegről főlvet mozgó fényképet. A napbomba hosszúsága hatvannégyezer kilométer, felülete kétezer millió négyzetkilométer és óránként 306.400 kilométer sebességgel rohan az űrben.

— **Meggyulladt a kukoricaszár.** Szentáról jelentik: Hagymás Pál szentai lakos gyepszéli házának udvarán tűz ütött ki. Kigyulladt egy szárkup, amely teljesen elégett. A gyorsan kivonuló tűzoltóságnak sikerült a tűz tovaterjedését megakadályozni. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Egy kalandos életű magyar ember tragikus halála Teheránban.** A perzsa Tóvárosból, Teheránból, érkezett a hír Bereszásra hogy ott szélsőséges elemek agyonlőtték Zsürger perzsa minisztert. Ez a Zsürger, mint a bereszászi lapok írják, a tiszaujlaki Zsürger Imre, kinek kalandos életéről legendák keringenek. Zsürger Imre a kilencszázas évek elején egy lyoni selyemgyár utazójának bőröndjében kiszökött Párisba s beállt az idegen légióba. Afrikában a benszülöttekkel szabadságharcot szervezett a franciák ellen, de leleplezték és letartóztatták. A benszülöttek azonban kiszabadították börtönéből és a fiatalember, sok kalandot átélve, lerongyolódva, érkezett vissza Tiszaujlakra. Öngyilkossági kísérletet követett el, de megmentették. Amikor a háború kitört, bevonult és 1918-ban mint főhadnagy leszerelt. Nyugtalan vére ismét külföldre vitte s 1920-ban a palesztinai Rothschild-kolónia vezetője lett. De innen is távoznia kellett, mert egy sejk leányának elrablása miatt az arabok bosszút esküdtek ellene. Legközelebbi állomása Brazília volt, majd Cannesben bukkant fel, mint egy szálló portása. Itt megismerkedett egy előkelő perzsa politikussal, aki magával vitte Perzsiába s bemutatta a perzsa sahnak. Az uralkodó egyik lázadó tartomány kormányzójává nevezte ki Zsürger Imrét, aki feladatának elvégzésével jutalmul miniszteri rangot kapott. Karrierje tetőfokán állott, amikor a perzsa nacionalisták golyója megölte.

Náthálzálnál, influenzánál és meghűlésnél

rendszerint masszázst is rendel az orvos. Masszázsra kitérő az „ALGA”. Náthálzálnál, influenzánál és meghűlésnél nedvesítse meg a zsebkezdőjét Algával s dörzsölje be könnyedén a beteg mellét, hátát, kezét, lábát, nyakát és homlokát. Az „Alga”-masszázs megszünteti a fájdalmat, erősíti és felüdüti a beteget. Masszázs után a beteg csöndes és egészséges álomba merül.

„ALGA” kapható gyógyszertárakban, drogárúkból és üzletekben, áruja 14—dinar

Reg. S. Pr. 18117/32

Villámmal gyújtotta fel vetélytársa családjának házát

A feltékeny és öreg molinettói birtokos rémtette

Rómából jelentik: Nem mindennapi bűntettet követett el a kalábriai Molinetta városkában Gianni Sacile 58 éves birtokos, a városka egyik leggazdagabb embere. Gianni Sacile vagy egy évvel ezelőtt beleszeretett a gyönyörű szép 18 éves Marie Cuberbe és nemrégiben meg is kérte a leány kezét. Marie Cuber szülei azonban tekintettel a nagy korkülönbségre kikoszorúzták Gianni Sacilet.

Nem sokkal ezután Marie Cuber menyasszonya lett egy 25 éves fiatalembernek, aki foglalkozására nézve iparos volt és úgy tervezték, hogy az esküvőt a közeli napokban tartják meg. Sacilet rendkívül bántotta a dolog és elhatározta, hogy

szörnyű bosszút áll szerencsés vetélytársán.

Pokoli tervet eszelt ki Sacile és terve végrehajtásánál segítségére volt az esős, viharos őszi időjárás, amely minden évben meglátogatja december elején Kalábriát. Marie Cuber vőlegényének háza közelében ciprusfa állott az uccán. Ennek lombjai közé fémrudat rejtett Sacile, amely illyformán a villámhárító szerepét töltötte be. A fémrudhoz vezeték csatlakozott, amely azután a ház padlására vezetett. A padláson igen sok száraz, gyullékony anyag volt felhalmozva, Sacile pedig

a drót végét benzinnel telt üvegbe vezette

és aztán, mint aki jól végezte dolgát, észrevétlenül eltávozott.

A minap azután hatalmas égiháború volt el Mollnetto felett. A villám több helyen beütött és belesújtott a ciprusfa lombjai között elrejtett villámhárítóba is, amely levezte a villámot a padlásra. A vezeték végén lévő benzines üveg felrobbant és

a ház pillanatok alatt lángokban állott.

Jólehet zuhogott az eső, az épület berendezésével együtt porig égett. Marie Cuber a vőlegényét és családját ért súlyos csapás miatt nem tarthatta meg esküvőjét. A lakodalmat el kellett halasztani. A vőlegény családjának kára valami 45 ezer lírát tett ki. Sacile öröme azonban nem tartott sokáig. Az egyki szomszéd ugyanis megfigyelte a villám különös útját és észleletéről jelentést tett a csendőröknek, akik aztán fel is fedezték Sacile „villámhárítóját” a ciprusfa lombjai között.

A csendőrök letartóztatták Sacilet, aki beismerte tettét. A bíróság először is arra kötelezte a gazdag Sacilet, hogy vagyonából térítse meg Marie Cuber vőlegénye családjának teljes kárát. A birtokos jelenleg vizsgálati fogságban ül és ott várja a bíróság további döntését sorsa felől.

— **Tudja-e...? Tudja-e, hogy melyik a világ legnagyobb fája? Mi eddig azt hittük, hogy az óriásfenyő, melyet Kaliforniában látni. A növénytan könyvek is ezt mondják. Ezek a fák néha 120 méter magasra is megnőnek. De a valóban legnagyobb fa Ausztráliában található, az eukaliptusok fajtái között. Most egy olyan eukaliptusról emlékezik meg valamelyik ausztráliai újság amely — amint megállapítják — 140 méter magasra nő. Ezeknek a fáknek az átmérője azonban sokkal kisebb, mint az amerikai óriásfenyőké.**

— **Külföldi futár.** November 8-án délután 4 órakor Pirandello ezt a sürgényt kapta:

„Stockholm. 8. 14. 55. Dr. Luigi Pirandellónak. A svéd akadémia ma doktor urnak ítélte meg az irodalmi Nobel-díjat s hálás volna, ha az akadémia titkárával, Ahlstrom-mel közölné, elfogadja-e?

A kitűnő író barátai, akik hozzászettek, hogy üdvözlöjék a legnagyobb kitüntetés alkalmából, nyugodtan sétálva találták őt lakása folyosóján. De kisunokái vidáman kacagtak egy asztalnál, csokoládét, süteményeket eszegettek s föl-fölkiáltottak:

— Megnyertük a Nobel-díjat.

Georges Mandel, a francia miniszter, mint sovány, sápadt fiatal ember egyszer benyitott Clemenceau-hoz, az Aurore szerkesztőjéhez. Arra kérte őt, szerezzon neki valamilyen állást, bármilyen kicsiny is az az újságnál.

— Mit tud? — üvöltötte a tigris.

— Még semmit — vallotta be Mandel, — de csodálatos emlékezőtehetségem van. Parancsolja talán, hogy három cikkét szóról-szóra elmondjam?

— Na lássuk — ordította Clemenceau.

Mandel elmondta mind a három cikket, hibátlanul. Erre a főszerkesztő döbbenet, de szilajul ezt kiáltotta:

— Remek. Tanulja meg őket visszafelé s akkor majd alkalmazom.

KÖNYV

— **A karácsonyi könyvpiac érdekessége: Cziráky Imre új könyve.** Cziráky Imre, a kitűnő tollú író — mint már több ízben megírtuk — karácsony előtt adja ki a nagy népszerűsége miatt szert Mihál bácsi leveleinek második kötetét. A mai lapban szelvényt talál az olvasó, amellyel minden fáradság nélkül megrendelheti az olesó és igen élvezetesnek ígérkező könyvet. A szelvényt a szerkesztőségbe, vagy közvetlenül az írónak lehet elküldeni, de a megrendelő akár az újsághordónak is átadhatja, hogy semmi utánajárásba se kerüljön a dolog.

Szelvény

Megrendelem Cziráky Imre „Mihál bácsi levelei II.” című könyvét füzve 15, kötve 25 dináros árban.

Név és lakhely: .....

A nem kívánt részt kérjük törölni és a szelvényt pontosan kitöltve beküldeni a Reggeli Újság szerkesztőségébe vagy a szerzőhöz Sztáribecsejre.

— **Igazoltatott az uccán — letartóztatták.** Szentáról jelentik: Vujosevics Novák, a szentai rendőrség bünyügyi osztályának vezetője, áldetektívot fogott Radacsics János, szentai lakost. Radacsics detektívnek adta ki magát és esténként igazolásra szólította fel a hazafelé tartó polgárokat. Radacsics ismert személy a rendőrséges, akit 1931-ben betöréses lopásért ítéltek el. Beszállították a szubotícai ügyészség fogházába.

KÖZGAZDASÁG

Megszüntethető-e a gazdasági válság?

Vujkovics György tervezete

A tudósok egyetértenek abban, hogy a háboru utáni idők az ember és az egész társadalmi rend átalakulását hozták magukkal. Ennek a nagy metamorfozisonak egyik kényszerítője a bizalmatlanság. Mondhatnánk azt is, hogy ha megszüntetjük a bizalmatlanságot, megszűnik a krízis, mely nyomorával az emberiséget az erkölcsi züllés ösvényére kergette.

A terv azt a gondolatot öleli fel, hogy vissza kell szerezni az elhirdelt bizalmat.

Az államnak nagyarányú közmunkák útján foglalkoztatnia kell minden munkanélkülit. A közmunkák elvégzéséhez az állam ugynevezett közmunka bónókat emittálna a pénz pótlására avval a jellegzetességgel, hogy a közforgalomba került közmunkabónóknál havonta 1 százalék közmunka adót tartozna levonni a bónó mindekorai tulajdonosa. Számszerűen kimutatható, hogy ezzel a rendszerrel anyagi szempontból az állam csinálná a legjobb üzletet, beláthatatlan időre biztosítaná minden dolgozni tudó ember számára a munkaalkalmat és a kereseti lehetőséget. Az állam megvalósíthatná nemesak a nélkülözhetetlen közmunkát, ha nem olyan terveket vihetne keresztül a legrövidebb időn belül, amelyek valóra váltása ma — ugyszólván teljesen illuzórius. A dolog lényege tudvalevően abból áll, hogy a pénzt nem lehet elrakni, feltétlenül el kell költeni. Ez a pénzre rákényszerített gyors körforgás gazdasági megújódást idézne elő.

Természetes, hogy ez ellen az elv ellen volnának kifogások, de nem azok részéről akik a megspórolt pénzt betét formájában visszaadják a közforgalomnak, hanem a pénzimádók részéről, akik teaurálják, beteges hajlammal eldugják. Ha pedig arról van szó, hogy mily áldozatot kell hozni a munkanélküliség megszüntetése érdekében: a két álláspont között a választás nem lesz nehéz.

Ez a pénzre rákényszerített gyors körforgás teszi lehetővé, hogy minden munkanélküli munkaalkalomhoz és keresethez jusson. Ez a pénzre rákényszerített gyors körforgás semmiféle szempontból nem befolyásolhatja károsan sem az egyéni ambíciót sem pedig a vállalkozási kedvet. Ennél a rendszernél ugyanugy az lesz az eredmény, hogy aki többet dolgozik többet keres. A meglevő pénz vásárló erejét ez sem belsem külföldi viszonylatban nem befolyásolja. Épügy gyűjthető betétként mint a másik avval a különbséggel, hogy ezt a betétet a bank bármikor visszafizethetné. Csak egyet nem lehetne evvel a pénzzel csinálni: nem lehetne teaurálni, nem lehetne eldugni, nem lehetne kivonni a közforgalomból.

Ez a pénzre rákényszerített gyors körforgás biztosítéka annak, hogy mindenki keres. A mostani krízisben letört ember álláspontját a következőkben lehetne összefoglalni: odaadom tudásomnak, képességemnek és minden izmomnak legnagyobb teljesítményét cserébe azért, hogy biztosítsák a magam és családom számára a napi megélhetés. Egy ember pedig feltétlenül produkál annyi értékű munkát, amennyit képvisel értékben az életfentartása. Ha tehát annyi a munkaalkalom és oly sok a dolgozni akaró, miért késik mindkét lehetőség valóra váltása.

Az alábbiakban megkísérlem szemléltetni a formában Szubotica város zilált anyagi viszonyait rendezését illetőleg gyors szanálási tervét bemutatni, természetesen nagyobbarányú közmunka program megvalósítása keretében, az u. n. közmunka bónókkal. Pl. felépíttetné a város a vásárcsarnok-

kot. Hogy erre mennyire van szükség, azt eléggé hangsúlyozni sem lehet. Közegészségügyi szempontból nélkülözhetetlen. A gyümölcs, hus, kenyér, zöldségfélék, tejtermékek — tehát minden életfentartási cikk ugyszólván a szabad ég alatt primitív sátrakban kerül kiárusításra — s ha az igazságot akarjuk megmondani inkább a földön — kitéve a bacillusok milliárdjainak különösen nyáron. A vásárcsarnok céljaira a városi tanács alkalmas helyet is tudna ki-

jelölni. Hát lesz vásárcsarnok Szubotica városban? Ugy lesz vásárcsarnok, hogy annak felépítésénél mindenki keres. Minden ami a vásárcsarnok felépítéséhez szükséges, Szubotica városban bőven. Téglák, homok, mészkő, cserép, fa, cement stb. Iparos és munkás is. Anélkül, hogy megakarnám sérteni a szubotikai téglagyár tulajdonosokat — felteszem, hogy van adótartozásuk a városnál. Minthogy azonban az építkezés Szubotica városban teljesen szünetel, képtelenek a raktáron levő téglakészleteket eladni, hogy annak befolyó árából a városi adótartozásukat kifizethessék. Nagyon szívesen belemennének abba, hogy a város fogadja el tőlük a téglát 1000-ként 400 dináros árában és az értékét fordítsa adótartozásuk törlesztésére vagy kiegyenlítésére. A város azonban nem tud a téglával mit kezdeni. Ez a helyzetkép vonatkozik a többi anyag kereskedőre ép úgy, mint az iparosra is.

Vége következik!

30-40% kedvezmény a gyümölcs és főzelékfélék belföldi szállításánál

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara közlése

A Reggeli Újság annakidején beszámolt arról, hogy a noviszádi és környékbeli termelők felkérték a kereskedelmi és iparkamarát, járjon közbe az államvasutaknál a gyümölcs és főzelékfélék szállítási tarifájának leszállítása érdekében, tekintettel arra, hogy az érdekelték ezeket a cikkeket a magas vasúti díjszabás miatt tengelyen voltak kénytelenek szállítani, aminek következtében a termelők érzékeny veszteségeket szenvedtek.

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara eleget is tett a termelők felkérésének és az államvasutak vezérigazgatósága a kamara közbenjárására a gyümölcs és főzelékfélék szállítása tekintetében a következő kedvezményeket engedélyezte:

A) Friss és savanyított káposzta, friss és savanyú fehérrépa minden belföldi állomá-

másról minden belföldi állomásra kedvezményben részesül.

B) A többi friss főzelék, továbbá a sárga és görögdiinnye december 1-től június 30-ig a dunai, moravai és vardári bányászat valamennyi állomásáról, továbbá a Knintől és Mosztártól délebbre fekvő állomásokról az ország bármely állomására, július 1-től november 30-ig pedig bárholon bárhova való szállításnál kedvezményben részesül.

Eszerint a friss főzelék-, sárga- és görögdiinnye küldemények, amelyeket a noviszádi kereskedelmi és iparkamara területén adnak fel belföldre, egész évben kedvezményes tarifával szállíthatók. Ez a kedvezmény kosárkúldeményeknél 40 százalékot tesz ki, vagonkúldeményeknél pedig 5 ezer kilógrammon felül 30 százalékkal kevesebb, mint az eddig érvényben volt szállítási díjtétel.

Noviszádi terménytőzsde

Tegnap a noviszádi terménytőzsdén az árak változatlanok voltak:

Uj buza 78 kgos 2%, bácskai Noviszád környéki 106-107, Szombor környéki 106-107, középbácskai 106-107, felsőbácskai 106-107, tiszai hajóból 114-116, begai hajóból 113-115, felsőbánáti 106-108, délbánáti 105-106, szerémi 106-108, szlavóniai 112-114.

A privilegizált kiviteli társaság által külföldre szánt termények árai:

Buza: tiszai hajó Csurgig 30 kg 2% 134, Csurgig alatt 133, begai hajóból 133, csatornai hajóból Kula-Becsej között 132, bácskai és bánáti dunai hajóból 79 kgos 2% 131, dunai hajóból szerémi 124, szerémi szávai hajóból 120.50, csatornai hajóból Cervenka és Bezdán között 129.

Rozs: bácskai 105-107.

Árpa: 65/66 kgos bácskai és szerémi 105-107.50, 67/68 kgos bácskai és szerémi tavaszi 125-127.50. Zab: bácskai és szerémi 76-78, szlavóniai 81-83, hajórakomány 84-86.

Tengeri: bácskai, új, gar. minőség 58-59, bácskai szárított 64-65, bácskai december-január 60-61, bánáti új, gar. minőség 53-56, bánáti szárított 61-62, szerémi új, gar. minőség 58-59, szerémi szárított, indijjai paritásában 64-65, szerémi indijjai paritásában december-január 60-61, szárított hajórakomány 73-74, mixed hajórakomány 67-69.

Buzalisz: (az árak gyűjtőforgalmi adó nélkül értendők) bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 170-190, kettes 150-170, ötös 130-150, hatos 112.50-122.50, hetes 100-105, nyolcas 90-95, szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 167.50-177.50, kettes 147.50-157.50, ötös 127.50-137.50, hatos 110-120, hetes 100-105, nyolcas 90-95. Szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 167.50-177.50, kettes 147.50-157.50, ötös 127.50

-137.50, hatos 110-120, hetes 100-105, nyolcas 90-95.

Buzakorpa: bácskai és szerémi, jutazsákokban 72-74, bánáti jutazsákokban 71-73, jutazsákokban 73-75.

Fehérbab: bácskai és szerémi 2% zsák nélkül 87.50-90, fehérbab hajórakomány zsák nélkül 134-136.

Irányzat: Csendes.

Forgalom: Közepes.

Szombori terménytőzsde

Buza: bácskai Szombor környéki 104-106, felsőbácskai 104-106, szlavóniai 111-113, szerémi 105-107, Tisza bácskai 113-115, Tisza bánáti 113-115, felsőbánáti 104-106.

Rozs: bácskai vasut 105-107.

Zab: bácskai vasut 76-78.

Árpa: bácskai 105-107.50, szerémi 105-107.50.

Tengeri: bácskai vasut prompt 56-58, dec.-január 58-60, bácskai és szerémi vasut szárított 62-64, hajó szárított 74-76.

Bab: szokvány 127.50-132.50.

Buzalisz: nullás g és g 170-190, kettes 150-170, ötös 130-150, hatos 110-130, hetes 100-105, nyolcas 90-95.

Korpa: prompt 72-74.

Irányzat: Csendesebb.

Forgalom: 48 vagon.

— Agyvértódulás, szivszorongás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség, a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők.

S P O R T

Nehéz erőpróba előtt áll Párizsban a jugoszláv válogatott

A francia válogatott erősebb, mint bármikor volt

A francia fővárosban holnap áll ki Jugoszlávia válogatott tizenegye, hogy megmérkőzzék Franciaország válogatott futbalcsapatával. A mérkőzés iránt európszerte hatalmas érdeklődés nyilvánul a francia sportsajtó ugyszólván hetek óta a legnagyobb részletességgel latolgatja a holnapi mérkőzés lehetőségeit.

Jugoszlávia válogatott együttese kevés mérkőzést játszott az ősszel, az egyénileg kiváló, de több csapatból kiválasztott játékosoknak kevés alkalmuk volt az összeszokásra. A lyublyanai tréningmérkőzés éppen azért nem nyújtott olyan összeteljesítményt, amintől tőle várták. De azért a lyublyanai tréning nagyon jól jött a csapatnak és egészen bizonyos, hogy a holnapi mérkőzésen a jugoszláv válogatott játéka sokkal egységesebb és egyöntetűbb lesz.

A francia válogatott erősebb mint bármikor volt — írják a francia lapok, — s ez az állítás mindennél jobban igazolja, hogy a franciák holnap biztos győzelemre számítanak. De azért csöppet sem elbizakodottak, mert jól tudják, hogy a jugoszláv válogatott az utóbbi években az értékes győzelmek egész sorát aratta. A holnapi találkozó tehát első percétől az utolsóig rendkívül izgalmas és érdekes küzdelmet ígér.

A beográdi rádió holnap délután 4 órai kezdettel a helyszínről közvetíti a jugoszláv—francia mérkőzés második felidejét és így a jugoszláviai sportkedvelő közönség is drukkolhat — legalább 45 percen át — a jugoszláv színek győzelmének.

— 0 —

A jugoszláv válogatott csapat Párizsba érkezett

Párizsból jelentik: Csütörtök este öt perccel kilenc óra előtt a Gar de l'Estre befutott vonattal Párizsba érkezett a jugoszláv válogatott futbalcsapat Miodragovic Mate szövetségi tag és Milovanovic Gyóka nemzetközi titkár kíséretében. A jugoszláv labdarúgókat Jules Rimet a francia labdarugó szövetség elnöke és Leron a francia testnevelési minisztérium kiküldöttje, valamint a jugoszláv kolónia tagjai és számos sportember fogadák. A párizsi jugoszláv követség részéről Jevremovic Szpa szoje követségi titkár jelent meg a pályaudvari fogadtatáson.

A játékosok a pályaudvarról a Hotel Suissebe hajtottak, ahol párizsi tartózkodásuk idején laknak. A csapat megérkezése után újságírók kérdésére Miodragovic nemzetközi titkár kijelentette, hogy a vasárnap Franciaország ellen kiálló jugoszláv csapatot nem lehet a legjobb jugoszláv együttesnek tekinteni, mert hiányzik belőle Szekulics és Arsenijevics, akiket betegségtük gátolt meg abban, hogy kiálljanak a francia válogatott ellen.

A jugoszláv válogatott tegnap a France stadionján trenirozott, Davidovic Vladimir, a Franciaországban élő tréner utmutatása mellett.

Harminc jugoszláv versenyző indul a berlini olimpián

Az olimpiai staféta Oplenácot és Szuboticát is érinti

A jugoszláv olimpiai bizottság serényen dolgozik az 1936. évi berlini olimpián való részvétel előkészítésén. Már bizonyosra vehető, hogy Jugoszlávia legalább harminc versenyzőt indít a nemzetek nagy versengésében. A téli olimpiai játékokon való részvétel anyagi feltételei már biztosítva vannak, a berlini olimpián való részvételhez szükséges összeg még kiegészítésre szorul.

Az olimpiai bizottság megállapította a jugoszláv olimpiákonok öltözetét. Az indulók kék kabátot viselnek, fehér nadrágot, fehér inget, fehér cipőt, kék nyakkendőt és ugyanilyen sapkát, a

jugoszláv címerrel ékesítve.

Az olimpiai bizottság elhatározta, hogy javaslattal fordul a Nemzetközi Olimpiai Bizottsághoz az Athéntől Berlinig terjedő staféta utvonalaának megváltoztatására. A cél az, hogy a staféta szakítsa meg útját Oplenácon és teljesítsen tiszteletadást Öfelsége Egyesítő Vitéz Alekszandar király sirjánál. A másik kívánság, hogy a staféta utvonala Szuboticán át vezessen, mert a jugoszláv olimpiai bizottság úgy véli, hogy ez a nagy város nem maradhat ki a staféta utvonalaából.

Kapuzórás a becskerekai szövetségben

Becs-kerekéről jelentik: Vasárnap játszik le a becskerekai bajnokság utolsó őszi fordulóját. A lejárásra kerülő mérkőzések a középhelyezések sora felett döntenek, mert a Schwaebische behozhatatlanul első, a második helyet pedig az Obilics biztosította magának.

A tabella állása az utolsó forduló előtt a következő:

1. Schwaebische	6	4	2	0	14:3	10
2. Obilics	5	3	1	1	11:4	7
3. ZsSK	5	3	0	2	15:7	6
4. Vojvodina	6	3	0	3	15:15	6
5. Borac	5	1	2	2	7:10	4
6. Rádnicski	5	1	1	3	8:10	3
7. Crnótianszki	6	1	0	5	5:10	2

HA AZT AKARJA, HOGY GYERMEKE EGESZSEGES ÉS VIDÁM LEGYEN,

adjon neki „Energin”-t a vér, idegek és étvágy erősítésére. Az „Energin” azzal, hogy erősíti a vért, az idegeket és az étvágyat, elősegíti a gyermek fejlődését. Minden gyermek vegyen be naponta háromszor egy-egy kiskanállal „Energin”-t, amely kitűnő izü

„ENERGIN” kapható gyógyszerárakban kőllifores üvegekben, melynek ára 35.— dinár.

Reg. S. Br. 4787/3

Hirdessen a Reggeli Ujságban!

Jótekönyveleü műsoros estét rendez a noviszádi Rádnicski. Vasárnap, december 16-án este 8 órai kezdettel a noviszádi Rádnicski SK táncsal egybe, költött nagyszabású műsoros estét rendez a munkáskamara nagytermében. A műsorban Jaksics, Jovanovics és Nusics egy-egy szerzeményét adják elő. Műsor után tánc és Miss Rádnicski választás. A zenét a Jadran zenekara szolgáltatja. Belépődij önkéntes adomány, a bevételt a munkanélküliek felségélyezésére fordítják.

A Boeckai—Hungária vegyes csapat győzelme Franciaországban. Lensből jelentik: A Boeckai—Hungária futballklub játékosaiól alakított vegyes csapat csütörtök délután a franciaországi Lensben a helyi csapat felett 7:1 (4:0) arányú győzelmet aratott.

A Kuglázó sport hírei

A noviszádi Zvezda legyőzte a NAK-ot

Zvezda NAK 180—143

Csütörtök este találkozott a két csapat a Bauer pályán, hogy megvívja mérkőzését az értékes két bajnoki pontért. A mindvégig izgalmas mérkőzést a tavaszi bajnokság harmadik helyezetteje, a Zvezda nyerte megérdemelten és így újabb két értékes ponttal növelte esélyeit az őszi bajnokságban. Igen szembetűnő, hogy míg a NAK a finisben teljesen letört, addig a Zvezda hatalmas finissel nemcsak, hogy a NAK előnyét hozta be, hanem imponáló fölényrel megadásra készítette jőnevi ellenfelét. Eredmények: Zvezda 26, 27, 26, 26, 35, 40; NAK: 26, 33, 26, 33, 8, 17. A bíró tisztelet Somogyi (Olvasókör) látta el nagy rátermettséggel.

A noviszádi Katolikus Olvasókör hivatalos hírei. Kérem az alább felsorolt játékosokat, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Bauernél, bajnoki mérkőzést játszunk az Oraoval: Fehér, Tóth, Somogyi, Baki, Resnyák II, Varga, Csorba, Gyurasevics, Fancevics, Markovics, tartalék Fürjes. — Somogyi kapitány.

A noviszádi Zanatlja hivatalos hírei. Felkérjük az alább felsorolt játékosokat, hogy ma, szombaton este 8 órára jelenjenek meg pontosan a Lyra féle vendéglőben: Takács L., Takács Gy., Bársony, Ilics, Fischer, Hlapovics, Reger, Boka, Hegedüs, Kántor, Kurland, Heineremann, Barta, Bakos, Mohai. A Szremaccal játszunk barátságos mérkőzést. — Csapatkapitány.

Beográdi értéktőzsde

Devizák: kínálat—kereslet dinárookban. London (egy font) 170.52—168.92, Páris (100 frank) 226.89—225.77, Newyork (100 dollár) 3424.04—3355.78, Genf (100 svájci frank) 1113.85—1118.35, Milanó (100 líra) 294.25—291.85, Prága (100 cs. k.) 143.81—142.95, Berlin (100 márka) 1382.05—1371.25, Brüsszel (100 frank) 804.18—800.25, Bécs (100 schilling) 818.7—808.70, Budapest (100 pengő) 875, Amszterdam (100 holland frt.) 2326.76—2315.40, Szaloniki 29.50, London magánkliring 229.28—227.68.

Allampapírok: 2 és fél %-os ratna steta, prompt 336.50—335.50, kötés 335.50, 8 százalékos külföldi kölcsön 63.75, 7 százalékos külföldi kölcsön 55.50—54.75, 4 százalékos agrárkölcsön 42—41, 7 százalékos beruházási kölcsön 71—70.25.

Részvények: Narodna Banka 5000, Privilegizált agrárbank 213—228.

AVALA MOZI, SZUBOTICA
TELEFON 7 CIRIL ÉS METOD-TÉR 19 TELEFON 7

Szombat—vasárnap

Kétfős műsor, 100%-os német tónálmelek!

1. Elveszem a feleségem
2. Zsuzsanna a fürdőben

Stágeroperett. — A főszerepekben:
Magda Schneider és Hermann Thimig

Előadások kezdete 4, 6.15 és 8.30 órákor

Heli kereszirejtvénypályázatunk
részvevői között az alábbi jutalmak közül sorsolunk ki nyereseményeket:

1 pár finom női harisnyát, vagy 3 pár férfizoknit a **KLEIN EUGEN** cégtől.

3 méter ingnek való puplin kelmét a **Jakovljevic és Keszler** cégtől

50 kg. tüzfűt házhoz szállítva a **Bralja Kraljacevic** cégtől

10 különféle Mignon süteményt a **Mignon (Horváth Károly)** cukrászdától, Jevrejszka ulica 15

3 könyvet az **ANTIKVAR MENANEM PADO** könyvkereskedésből, Kralja Petra 20.

Egy zseblámpa „Penkala” elemmel **ENGL I DRUG** rádió- és kerékpárszaküzletből, Noviszád, Futaki ut 8.

Egy diódarabó **Horváth és Prisztay** vaskereskedésből, Futoski put 40

Női bundaalakítást a legújabb divat szerint vagy javítást **Welher György** szucsimesternél, Noviszád, Kralja Petra ul. 5.

Egy női ruha varratást a legújabb divat szerint az **M. Roth divatszalonból** Miletyeva ucca 42.

Egy olomkatons-garnitúra **Roistajn S. Aleksza** bazárüzletéből a „Golyához” Jevrejszka ucca 7.

Egy darab csavarceruza **KARDOS** könyv-, papír-, irodai és iskola-kereskedéstől, Futaki ut 13. sz.

Egy darab varrúgó a **Tapetarszko Jorgandzsijszko Poduzetve** paplan- és kárpitosüzletéből, Jevrejszka ul. 12.

1 télikabátot vagy ruhát 2-5 éves leánynak vagy fiúnak **Papp József** speciális gyermekszabótól, Kralja Petra 15.

Egy kalapátalakítást az **„Inci”-szalonból** Futaki ut 38.

1 drb bicikli kilométermutató a „Jung” tulajdonosától: **SUSEDSKI** rádió, bleikli és variógépüzlet, Noviszád, Sáfarikova u.

1 pár finom selyemharisnyát vagy 3 pár férfizoknit **Az olcsó Perepatits-tól** Noviszád, Futaki ut 27.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, NAGY BETUS 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 10.— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
1. a hirdetési oldalra . . . . . 0.80 dinár
2. a szövegterületben . . . . . 2.00 dinár.

Többesórta hirdetésnél ismétlődést engedményt adunk, az álláslekeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A február 20-án életbeléptetett új hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

APOLLO

December 13—14—15—16-án

A ROTSCILDOK

Hatalmas történelmi filantú a Napoleoni időkben.

Főszereplők:
Georg Arliss a legnagyobb jellemzőképész és **Lorette Young**, a legbájosabb színésznő.

Előadások 5, 7 és 9 — vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

Állást keres

Középkorú jobb övezgy, aki perfekttől süt-főz, szakácsnői állást keres, 15 éves kislányát pedig gyermekek mellé vagy kíségetőnek ajánlja. Cim a kiadóban 3265

Kereslet

Kitűnően indult ügyvédi irodába finanszírozó csendes társat vagy kollégát keresek fele haszonra. Cim a szubotici kiadóhivatalban. 3243

Borbélysegédet, jó munkást keresek vasárnapra, e hó 16-ra kíségetőnek. — Bartol S. Piberger, Petrovaradin, Jelacsiyeva 1. 3265

Különlele

Ujázó urak figyeimébe!

Szubotican a „Park Hotel” szobái fűtve vannak. Olcsó, leszállított árak. Tisza, szép szobák. Elsőrendű konyha. Garázs. Telefon 70. KÖZPONTI FÜTES! 190

RADE BUBANJ fűszer- és csemegeüzlete mindig volt, marad és lesz a legolcsóbb üzlet.

Mák . . . . . 3.50 din
Tisztított dió 1 kg 13.— din
RADE BUBANJ, Noviszád Főúlet: Nyegoseva u. 19. Fióközlet: Vilsonov trg 2.

I-a szaloncukorkát leszállított áron kap Mojsovicnál, Futaki 28 és Kr. Alekszandra 20.

Karácsonya - díszek

Ajándékok
Könyvek
Társasjátékok
Töltőtollak

Egy darab 18x24 cm-es képeret **Szótér János** faszobrásznál, Futaki ut 7.

Beretválás hajvágással **Klemm Ferenc** fodrásznál Noviszád, Sáfarikova 23.

Egy pár női estélyi cipőt **Toiveth Gusztáv** cipőáruháztlól Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 7.

ODEON

December 15, 16 és 17-én

Nehéz vád alatt

Főszereplő:
Ken Magnard és Tarzan nevű lova, a vadnyugat hősei. — Kalandor dráma.
Elsőrendű kíséroműsor

Előadások kezdete 5, 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

Ha Noviszádra jön, legjobban és legolcsóbban az 1858-ban alapított jóhírű cégünkél vásárolhat.
Miroszávljevics Testvérek
Kralja Petra ucca 8. — Telefon 21-09.

Ha jól és elegánsan akar öltözködni, akkor nálunk vegyen kabátot mert olcsón és jól vásárol.
STOFF k. d. Noviszád, Kr. Petra

Mielott ruhát rendel, tekintse meg **VASZILJEVIC VOJISZLAV** uriszobosát, SZUBOTICA gyári szövetlerakatát. — Öltöny méretek szerint — angol szöveiből 1300.— dinártól

MINDEN VEVO

aki december 15-től január 15-ig legalább 300.— dinár értékben háztartási cikket vásárol, kap egy utalványt három fényképre az

Eros fotószalonban
karácsonyi ajándékul!
SZENES GVOZSGYARA
SZUBOTICA.

Naptárárusítók!
magyar, német és pravi bunvevácski

NAPTÁRAK
legszebb kivitelben, legolcsóbban beszerezhetők
Meggunarodni Novinszki Zavod
Szubotica, postaiállék 101.

FASZEN 100 kg. 26 din.
FÜRESZELT FA 100 kg. 20 dinár Braun Lázár fakereskedőnél Szubotican, Boska Vujicsa ul. 21. 299

Ha bankbetétkönyvet venni vagy készpénzért eladni akar, ha **banktartozását** betétkönyvvel kívánja kifizetni, ha betétkönyvére kölcsönt akar felvenni, forduljon bizalommal a **SZEMZŐ** irodához Szubotican, Antunovicza u. 11 alá, a vasútállomás közelében. 304

Szubotical kiadóhivatalunk minden nap reggel 1/2 9—2-ig és délután 4—7-ig tart hivatalos órákat

Fizessen elő a **Reggeli Ujságra**

Zsák

ponyva, zsineg
legolcsóbban
AVRAM SCHIFF
zsák és ponyva-kereskedő
Atrik, Ióször és Iótakarók
gyári iorakata
HEVEDEREK, TOMLÓK STB.
NOVISAD Telefon 24-03
Telegr.: Jutešii
Körtén áralantaton

Bácskától az Adriáig:

vándorbottal, tarisznyával — munkakeresőben...

Komáromi József Sándor riportregénye

(9)

Esik eső hegyen-völgyön

Három napig talpaltunk aztán esőben-sárban, s a negyedik estén, pénteki napon, érkezünk Zagrebbe.

Útközben áthaladtunk Nova Kapelán, Nova Gradiskán, Medaren, Okucsanin, Novszkán, Banova Jarugán, Kutinán, Oszekovon, Sztrucecon, Brezovica erdőn, Sziszákon. Összesen kétszázhat kilométeres utat tettünk meg. Megkóstoltuk két tejfeldolgozó termékeit, kaptunk kukorica kenyert, babot hántolt árpával, de még romlott hurkát is. Megháltunk két újabb börtönben, az egyik helyen, hogy semmi bántódásunk se legyen, ránkzárták az ajtót is. Megszoktuk, hogy a plébániákon 25 parát adjanak ebéd helyett és egyetlen kézmozdulattal utasítsanak el bennünket, amikor állást keresünk.

Brunóügyan nem is igen törte a frász állás után. (Mert hiszen maga is bevallotta később, hogy szabósegéd s nem tanulmányuton levő egyetemi hallgató.) Ezzel szemben annál kényelmesebb legény volt. Ha valami halaszthatatlanul fontos mondanivalója akadt csak úgy leült, mint amikor cigarettára akart gyújtani. De az is tagadhatatlan, hogy nem csak mi ismerjük a jó közmondásokat, mert a derék német is inkább lassan szeretett menni, mint sietni.

Mikor azután június 8-ának estéjén átmentünk a zagrebi hidon, először is lakás után néztünk. Persze a város központja felé nem is nagyon igyekeztünk, mert hisz olcsó, de lehetőleg ingyenes szállást szeretnénk volna kapni néhány apra, amíg álláskereséssel kísérletezünk. Mert sejtettük,

hogy nem igen vár senki sem bennünket kényelmes, kényes palotával.

De ha a hatalmas épületek lakói nem is lelkesednek tulságosan a koldusokért, az egyik külvárosi ház szegény asszonya szívesen fogadott bennünket. Megengedte, hogy szénát hordjunk a pajtából a házban levő néhai üzlethelyiségbe s mikor megtudta, hogy csak 4-5 napig akarunk maradni, mégpenzt sem kért a lakásért.

Szép hazából ismerősök

Rendbe hoztuk úgy-ahogy alaposan meg silányodott öltözkünk s mivel még kulcsot is kaptunk, nem siettünk lefeküdni. Nem azért, mintha nem fért volna éppen ránk az alvás, pihenés — de kíváncsiságunk legyőzte a fáradtságot.

Kézenfogtuk egymást, hogy el ne tévedjünk a rengeteg városban, ahol még egyikünk sem járt és lassan a Zrinjeváca jutottunk. Fuvósbanda adott térzenét s a muzsika friss ütemeitől vidámabban dobogott a mi szívünk is. De azután mégis csak hazamentünk és azzal fekdünk le az illatos szénába, — hogy Zagrebben bizonyosan ránkmosolyog a szerencse...

Másnap reggel Bruno azzal ébredt, hogy vezessem el a munkástörszédre. Valamelyik német cimborájával szeretett volna találkozni ottan, aki ugyancsak Olaszországba tart, de más uton indult. Meg is találtuk a munkástörszédét, csak éppen Bruno pajtásának nem volt nyoma sem. Akkor azzal állt elő az én Brunóm, hogy vezessem el a rendőrségre.

— Hallod testvér, én csak úgy először vagyok Zagrebben, mint te, osztán nem éppen azért jöttem, hogy téged vezetgesselek. Szád neked is van s ha kérdezel, felelnek — világosítottam fel, mivel kissé már untam a dolgot. Bruno először elesudálkozott, aztán elmosolyodott és kedélyesen oldalba ütött. Azzal el is váltunk.

Magam az üzleteket jártam sorra. Kilenc helyen megfordultam s kilenc helyről kidobtak. Az egyik helyen a segéd utánam lopódzott és öt darab féldináros névertékü vörös cédulát nyomott a markomba. Azzal biztatott, hogy a megjelölt helyen mindegyikért egy-egy ebédet kapok. Hálásan megráztam a kezét és megindultam a zagrebi magyar főiskolások egyesülete felé.

Jóképi fiatalember nyitott ajtót. Elmondtam neki ki, s mi vagyok és arra kértem vezessen a falumbeli diákokhoz, mert jól tudtam, hogy négy-öt falumbeli fiu hallgatja a zagrebi egyetem nagytudományu tanárait. Karonfogott és bevezetett az ebédlőbe. Az asztalok mellett még csak a levest szüresölték pompás étvággal a jövőre orvosok, tanárok, ügyvédek, gyógyszerészek. Azonnal megpillantottam ismerőseimet, akik meglehetősen elesudálkozással üdvözöltek, majd otthagyták a terített asztalt és a társalgóba jöttek át velem.

Ott azután a legapróbb részletekig mindent el kellett mesélnem. Almélkodva hallgatták — és tetszett nekik nagyon a dolog. Kettejük annyira fellelkesült elbeszélésemen, hogy elhatározták, a félév végén gyalog mennek haza.

Folytatjuk.

Vegyen részt a Reggeli Újság heti keresztrejtvény pályázatán

A Reggeli Újságban naponta keresztrejtvény jelenik meg. A megfejtéseket vagy naponta, vagy az egész hétről egyszerre kell beküldeni a szerkesztőségbe postán vagy bedobni a szerkesztőség postaládájába, legkésőbb jövő hétfő déli 12 óráig. A legtöbb rejtvényt helyesen megfejtők között értékes jutalmakat sorsolunk ki. A mai keresztrejtvény helyes megfejtését a mához egy hétre megjelenő számunkban közöljük, az eheti pályázat nyertesek névsorát pedig a vasárnapra egy hétre megjelenő számunkban. A vasárnapként megjelenő keresztrejtvény külön pályázat tárgya.

Vizszintes: 1. Lichtenstein fővárosa, 5. Azonos mássalhangzók, 6a. Atya — latinul, 11. Hegyen van, 12. Spanyol név, 14. Lipót beceneve, 15. Irodai fűzőkapocs, 16. Dunabánsági község, 18. Gödörgő istennő, 19. Igekötő, 20. Lakoma, 21. Vízet tart fel, 23. Azonos mássalhangzók, 24. Időhatározó, 28. Rög, 29. Indulatszó, 30. Némelyik, népiesen, 31. Újság, 32. Volt híres francia politikus egyik neve, 35. Ama bizonyos zsidó faluja, 37. Kérdőszó, 38. Egyenlőség, idegen szóval, 39. A Szentháromság egyike, 40. Európai főváros, 42. Énekhang, 43. Kuszónövény, 45. Megesőkolják, ahogy a cigány mondja, 48. Klasszikus skála egyik hangja, 50. Istennek, latinul, 51. A rossz ut teszi, 52. Így úgy németül, 53. Vonatkozó névmás tárgyesetben, 55. Műhely, államnyelven, 58. Utalvány, 59. Halál, idegenül, 61. Kérdőszó, 62. Kender megmunkáló eszköz, 63. Nemzet, 64. Rag, 65. Szín.

Függőleges: 1. Madár, németül, 2. Ázsiai tó, 3. Székesegyház, 4. Német előjáró, 5. Ri, 6. Illat, cigányosan, 7. Rangjelzés, 8. Számnév, 9. Több mint kíván, 10. Alarm, 12. Tövjs, németül, 13. Európai uralkodó egyik neve, 16. Tenger, 17. Itt tanyáz a nomád nép, 20. Hang, idegen neve, 22. Evő edény, 24. Newyork néger negyede, 27. Víz tündérek, 28. Ilyen hír is van, 30. Bibliai alak, 31. Azonos mássalhangzók, 33. Ékezettel a fa része, 34. O I, 36. Háziállat népiesen, 41. Sor, szerbül, 44. Számár teszi, 44a. Görög böles, 46. Ázsiai állam, 47. Lop, 47a. Ilyen hangszer is van, 49. Görög isten, 52. Magános zene, 54. Nemzetközi nyelv, 56.

75. számú keresztrejtvény

Közlő: Klinovszky Ferenc (Szv. Miletics)

1	2	3	4	5	6	6a	7	8	9	10
11				12		13		14		
15			16			17		18		
19		20			21		22		23	
	24			25	26			27		
28				29		30			30a	
31			32	33		34		35		36
37			38					39		
40		41		42		43		44		
44a	45			46		47				47a
48	49	50				51				52
53		54	55		56	57			58	
59		60	61					62		
63				64		65				

Neked, németül, 57. I A A, 58. Tud, 60. Idegen névmás, 62. Névmás, 26. Pacsiron eltűnt tollas ember.

A megfejtő neve és címe: .....

A 69. sz. mult szombati keresztrejtvény helyes megfejtése a következő:

Vizszintes: 1. Hamillkar Barkas, 14. Adelajde, 15. Laura, 16. Róma, 17. Vogel, 19. Pan, 20. Sen, 21. Ep, 22. Lebon, 24. Alomittas, 27. Anyi, 28. Nőnem, 29. Tok, 30. Yi, 31. Goal, 32. Krárog, 33. Irrel, 36. Ur, 37. Ro, 38. Kacsa melle, 41. Hód, 42. Asit, 43. A I, 44. Zane, 45. Sróf, 47. Malac, 48. Mókázik, 52. Kofa, 53. Aruminta, 55. Kídob, 57. Napoleon dor, 58. Ba.

Függőleges: 1. Harsányi Kálmán, 2. Adóelőírás, 3. Memnon, 4. Ila, 5. La, 6. Kívét, 7. Adoptál, 8. Rag, 9. Alle, 10. Ra, 11. Kupónok, 12. Arany korona, 13. Santiago de Cuba, 18. Elsők, 25. Megest, 26. Imola, 33. Rue, 34. R C I, 35. Olaf, 39. Marine, 40. Li, 41. Halad, 45. Stül, 46. Okto, 47. Moko, 49. Ora, 50. Kup, 51. Amo, 54. An, 56. Ob.

A jutalmak jegyzékét lapunk 11. oldalán közöljük.

Keresztrejtvénytervezetet szívesen fogadunk. Kérésünk csupán az, hogy a kockák száma vizszintes és függőleges irányban ne legyen több 16-nál és hogy a tervezet tényleg készülődjön. Nagyon megkönnyítendő a munkánkat, ha a tervezetet beküldők külön papíron egymás alá leírják számszerűen a megfejtéseket, mert azokat egy héttel később szedi le a nyomda. A tervezetet beküldők résztvesznek a rendszeres heti sorsolásban. A papír hátsó oldalát kérjük mindig üresen hagyni.

Felelős szerkesztő és kiadó: Andrée Dezső, Noviszád, Kralja Petra ulica 30. A kiadóhivatal felelős vezetője: Blazsek Ferenc, Noviszád Kralja Petra ul. 30. Nyomatott az Urania nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton, körforgógépén, Noviszádon.